Βγήκαν τα ξίφη – Του Raúl Zibechi

Του Raúl Zibechi

Πηγή : jornada.com.mx

Μετάφραση : Μαριλένα Ευσταθιάδη

Η επίθεση των ισχυρών σε βάρος λαών εντείνεται σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Οι ΗΠΑ και οι περιφερειακοί τους σύμμαχοι βρίσκονται πίσω από τις πολυάριθμες επιθέσεις που εξαπολύονται τον τελευταίο καιρό, οι οποίες απειλούν να επεκταθούν όσο δεν υπάρχουν μηχανισμοί ικανοί να τις σταματήσουν. Η ατιμωρησία είναι κανόνας αυτήν την περίοδο, κατά την οποία οι μεγάλες δυνάμεις σχεδιάζουν ένα νέο παγκόσμιο χάρτη προσαρμοσμένο στα συμφέροντά τους.

Από τη στιγμή που η γενοκτονία στη Γάζα έμεινε εντελώς ατιμώρητη, άνοιξαν οι πύλες της καταστολής και της βίας εναντίον των λαών. Οι κυρίαρχες τάξεις του κόσμου πιστεύουν ότι μπορούν να αναστρέψουν την παρακμή των εθνών-Κρατών τους μέσω της στρατιωτικής δύναμης. Η μακρά και τρομερή ιστορία της αποικιοκρατίας τούς δείχνει το δρόμο.

Στις λιγοστές εβδομάδες του νέου έτους εξαπολύονται άγριες επιθέσεις εναντίον των λαών της Βενεζουέλας, του Ιράν και των Κούρδων, σε μια κλιμάκωση συνάμα ραγδαία και σαρωτική. Ακόμη και εντός των ΗΠΑ, ο πρόεδρος Τραμπ φαίνεται διατεθειμένος να στείλει χίλιους πεντακόσιους στρατιωτικούς για να καταπνίξει την εξέγερση του πληθυσμού της Μινεάπολις ενάντια στις απελάσεις της υπηρεσίας μετανάστευσης (ICE) που δολοφόνησε μια γυναίκα πριν από κάποιες μέρες.

Απέναντι στη Βενεζουέλα, εξακολουθούν να χρησιμοποιούν τη στρατηγική της ασφυξίας που, αν και αποσκοπεί στην κατάρρευση του καθεστώτος, πλήττει κυρίως τον πληθυσμό, τον οποίο

καταδικάζει σε πείνα με την ελπίδα ότι θα εξεγερθεί εναντίον της κυβέρνησης. Πρόκειται για μια στρατηγική που ήδη εφαρμόζεται απέναντι σε άλλες χώρες, με τον κουβανικό λαό να βρίσκεται στο στόχαστρο του Πενταγώνου, το οποίο αποτελεί τον εγκέφαλο αυτών των σχεδίων εγκλωβισμού ολόκληρων πληθυσμών.

Η περίπτωση του Ιράν είναι μια τραγωδία που εκθέτειτις τάσεις της αριστεράς εξαιτίας της ανεξήγητης σιωπής τους. Η καταστολή του Κράτους φαίνεται να έχει στοιχίσει τη ζωή σε περισσότερους από 10 χιλιάδες ανθρώπους. Σε αυτό οδήγησε μια αποτρόπαιη καταστολή, την οποία δεν μπορεί να δικαιολογήσει το γεγονός ότι οι ΗΠΑ, το Ισραήλ και το Ηνωμένο Βασίλειο πυροδοτούν τη λαϊκή κινητοποίηση που, ακόμη κι αν το αρνούνται, έχει τις ρίζες της στην επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης και την επίμονη καταστολή.

Ο κουρδικός λαός δέχεται σφοδρές επιθέσεις από το τζιχαντιστικό καθεστώς που κυβερνά τη Συρία, με την συνεργασία της Τουρκίας. Στις αρχές του Γενάρη, επιτέθηκαν σε κουρδικές γειτονιές στο Χαλέπι, αναγκάζοντάς τες να υποχωρήσουν, και τώρα επιχειρούν εναντίον της αυτονομίας της Ροζάβα ελπίζοντας να εξαλείψουν τη διαδικασία αυτοκυβέρνησηςπου καλλιεργείται από τον κουρδικό πληθυσμό εδώ και 14 χρόνια.

Κατά τα φαινόμενα, υπήρξε μια συμφωνία μεταξύ Τουρκίας και Ισραήλ, με την έγκριση της Ουάσιγκτον και της Ευρωπαϊκής Ένωσης: η Άγκυρα συμφωνεί στον έλεγχο της νότιας Συρίας από το Τελ Αβίβ με αντάλλαγμα να έχει το ελεύθερο απέναντι στη Ροζάβα, που είναι ο στρατηγικός της στόχος. Οι δυνάμεις απορρίπτουν την όποια συμφωνία, βάζουν τέλος σε μια «ειρηνευτική διαδικασία» που ούτε πρόλαβε να ανοίξει τα φτερά της και κηρύσσουν τη λήξημιας πλασματικήςτουρκικής κρίσηςμε την υποστήριξη του δυτικού μπλοκ.

Η περίπτωση των Κούρδων απεικονίζει πώς οι δυνάμεις και τα έθνη-Κράτη βλέπουν τους λαούς σαν έναν εύπλαστο πηλόστον οποίο μπορεί να δώσει μορφή η καπιταλιστική γεωπολιτική. Στην πραγματικότητα, για τους καταπιεσμένους λαούς ποτέ δεν υπήρξε

δημοκρατία ούτε καλές κυβερνήσεις, αλλά μια αυστηρή επιτήρηση και έλεγχος που τώρα καταλήγουν σε χτυπήματα σαν αυτά που έριχνε το ιππικό με τα ξίφη του στους λαούς που δεν υποτάσσονταν. Πιστεύω πως αυτή η υπόθεση μας οδηγεί αναγκαστικά σε μια πιο διευρυμένη θεώρηση της κατάστασης.

Οι μεγάλοι στοχαστές του πολέμου, αν και έδρασαν σε διαφορετικές εποχές και γεωγραφίες και απέναντι σε διάφορους εχθρούς, συγκλίνουν σε ορισμένα κεντρικά σημεία που δεν έχουν καμία σχέση με τα όπλα και τις πολεμικές τεχνολογίες. Για τον Σουν Τσου, ο πρώτος βασικός παράγοντας που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι «η ηθική επιρροή», με την οποία εννοεί ότι «ο λαός πρέπει να βρίσκεται σε αρμονία με τους ηγέτες του». Παρά το γεγονός ότι ήταν Πρώσος στρατιωτικός, ο Καρλ φον Κλάουζεβιτς υποστήριξε ότι δεν υπάρχει στον κόσμο καμία δύναμη πιο σπουδαία από το πνεύμα του λαού που έχει πάρει τα όπλα και ότι, δίπλα σε αυτό, δεν υπάρχουν ανώτερα τεχνικά ή στρατιωτικά μέσα. Έφτασε μάλιστα σε σημείο να πει ότι ο λαός είναι «ο θεός του πολέμου».

Ο Μάο είναι πιο συγκεκριμένος και υποστηρίζει στα γραπτά του σχετικά με την εισβολή της Ιαπωνίας στην Κίνα πως «η κινητοποίηση ολόκληρου του λαού θα σχηματίσει μια απέραντη θάλασσα που θα πνίξει τον εχθρό, θα δημιουργήσει τις συνθήκες που θα αντισταθμίσουν την κατωτερότητά μας, και άλλα στοιχεία, και θα παρέχει τις προϋποθέσεις για να ξεπεραστούν όλες οι δυσκολίες στον πόλεμο».

Σε όλες τις περιπτώσεις, ο λαός είναι το επίκεντρο, όχι ένα απλό εργαλείο ή μέσο για την επίτευξη στόχων. Ένας συγκεντρωτισμός που επισκιάστηκε αργότερα από την αριστερά, τόσο την εκλογική όσο και την επαναστατική, σε μια ηθική παρακμή που μετατρέπει τους λαούς σε θεατές ή εκτελεστές αποφάσεων που παίρνουν άλλοι. Αφού διαπιστώσουμε αυτήν την θεμελιώδη αρχή, μπορούμε να εξετάσουμε και άλλες πτυχές του πολέμου. Οι μεγάλοι στρατηγοί συμφωνούν στο ότι η άμυνα είναι ανώτερη της επίθεσης, ένα ζήτημα επίκαιρο ενόψει των πολέμων από τα πάνω.

Ωστόσο, η άμυνα δεν μπορεί να είναι παθητική αλλά «αντίσταση κι εξέγερση», όπως διδάσκουν οι Ζαπατίστας, καθώς αυτές είναι οι προϋποθέσεις για να αλλάξει ο κόσμος όταν όλοι οι άνεμοι φυσούν εναντίον των λαών.

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ – ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Ο μύθος ότι το κράτος εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον καταρρέει από όλες τις πλευρές. Καταρρέει στις μεταφορές, εκεί όπου η «ασφάλεια» μετρήθηκε σε νεκρούς στα Τέμπη. Καταρρέει στην υγεία, που λειτουργεί σε μόνιμη κατάσταση κρίσης. Καταρρέει στην ενέργεια, παραδομένη σε μονοπώλια. Καταρρέει στην κατοικία, που μετατράπηκε από κοινωνικό δικαίωμα σε επενδυτικό προϊόν. Και σήμερα καταρρέει με τον πιο ωμό τρόπο στην αγροτική παραγωγή. Η εικόνα των αγροτών στους δρόμους είναι το ορατό αποτέλεσμα ενός συστήματος όπου κομματικές, κρατικές και καπιταλιστικές ελίτ διαχειρίζονται δημόσιους πόρους ως ιδιοκτησία τους, μεταφέροντας το κόστος των κρίσεων σε εκείνους που δεν έχουν καμία θεσμική ισχύ.

Το σκάνδαλο στον ΟΠΕΚΕΠΕ και η παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας δεν αποκάλυψαν απλώς πρακτικές διαφθοράς. Αποκάλυψαν τον τρόπο με τον οποίο η αγροτική πολιτική έχει μετατραπεί σε πεδίο πελατειακών δικτύων, πολιτικής κάλυψης και οικονομικής αρπαγής. Την ίδια στιγμή που μεσάζοντες, «ημέτεροι» και επιχειρηματικά κυκλώματα απομυζούσαν κοινοτικούς πόρους, χιλιάδες πραγματικοί παραγωγοί εξαρτήθηκαν πλήρως από μια ροή χρήματος που ελέγχεται από μηχανισμούς στους οποίους δεν έχουν καμία πρόσβαση. Όταν αυτό το σύστημα

μπλοκάρει, η παραγωγή παγώνει και όχι επειδή οι αγρότες δεν παράγουν.

Η κρίση πληρωμών είναι δομικό χαρακτηριστικό του κράτους που λειτουργεί ως διαμεσολαβητής ανάμεσα σε ευρωπαϊκά κονδύλια και εγχώρια δίκτυα εξουσίας. Οι έλεγχοι, αναγκαίοι για τη στοιχειώδη αποκατάσταση της νομιμότητας, μετατρέπονται σε όπλο μαζικής τιμωρίας των πιο αδύναμων. Η διαφθορά παραμένει συστημική, ενώ η «εξυγίανση» εφαρμόζεται οριζόντια στους σε βάρος των αδύναμων.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, ο αγρότης παρουσιάζεται είτε ως «επιχειρηματίας» που οφείλει να προσαρμοστεί, είτε ως «επιδοτούμενος» που νομιμοποιείται μόνο μέσω της εξάρτησής του από το σύστημα. Στην πραγματικότητα, όμως λειτουργεί ως φορέας ρίσκου. Αναλαμβάνει το κλιματικό, οικονομικό και κοινωνικό κόστος της παραγωγής, ενώ οι κρίσιμες αποφάσεις για τις τιμές, τις εισροές -νερό, ενέργεια, λιπάσματα, σπόρους-την αξία της γης και των προϊόντων λαμβάνονται στις πολυεθνικές, στις τράπεζες, στα συγκεντρωμένα δίκτυα εμπορίας και διανομής και στους κρατικούς μηχανισμούς που τους υπηρετούν.

Όταν αυτό το καθεστώς κλονίζεται, το κράτος στέκεται απέναντι στην κοινωνία. Καθώς η κλιματική κρίση και η έλλειψη πόρων διαβρώνουν τη σταθερότητα του καπιταλιστικού μοντέλου, το κράτος γίνεται πιο αυταρχικό, πιο πειθαρχικό, πιο επιθετικό απέναντι στην κοινωνία. Δεν προστατεύει την παραγωγή, προστατεύει τη θεσμική του αρχιτεκτονική, αναδιανέμει απώλειες και έτσι αποκαλύπτεται το πραγματικό πολιτικό αδιέξοδο.

Το ερώτημα λοιπόν που τίθεται είναι ποιος ελέγχει την αγροτική παραγωγή, για ποιον και με ποιους όρους. Και αν αυτός ο έλεγχος εδώ που φτάσαμε μπορεί να παραμείνει στα χέρια κρατικών και καπιταλιστικών ελίτ σε έναν κόσμο οικολογικής κατάρρευσης και κοινωνικής αποσύνθεσης.

Η ιστορική διαδρομή της ΚΑΠ

Η κρίση του αγροτικού τομέα στην Ελλάδα δεν είναι συγκυριακή

ούτε αποτέλεσμα «κακής εφαρμογής». Είναι το αποτέλεσμα μιας μακράς ιστορικής διαδρομής πολιτικών επιλογών που εφαρμόστηκαν με κεντρικό άξονα την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ). Για να κατανοήσουμε τη σημερινή ασφυξία στον αγροτικό τομέα – οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική – οφείλουμε να δούμε την ΚΑΠ πέρα από ένα τεχνικό εργαλείο ρύθμισης της παραγωγής αλλά ως έναν μηχανισμό πολιτικής διαχείρισης και κοινωνικής συναίνεσης σε ευρωπαϊκή κλίμακα, ο οποίος ιστορικά συγκροτείται για να απορροφά κρίσεις, αλλά καταλήγει να τις αναπαράγει σε νέα μορφή. Η κλιματική κρίση δεν δημιουργεί αυτό το αδιέξοδο αλλά το πολλαπλασιάζει και το καθιστά ορατό.

Η ΚΑΠ θεσμοθετείται στις αρχές της δεκαετίας του 1960, στο πλαίσιο της Συνθήκης της Ρώμης, ως απάντηση στην επισιτιστική ασφάλεια ως ζητούμενο της μεταπολεμικής Ευρώπης. Το διακύβευμα είναι σαφές και βαθιά κρατικοκεντρικό. Η γεωργία αντιμετωπίζεται ως στρατηγικός τομέας ασφάλειας, ισότιμος με την ενέργεια και τη βιομηχανία. Στόχος είναι η αύξηση της παραγωγής, η σταθεροποίηση των αγορών και η εξασφάλιση εισοδήματος για τους αγρότες, μέσα από μηχανισμούς εγγυημένων τιμών και κοινής οργάνωσης της αγοράς. Σε αυτό το πλαίσιο, ο αγρότης νοείται περισσότερο ως κρίκος σε ένα σύστημα μαζικής παραγωγής, ενώ η εξουσία συγκεντρώνεται στον σχεδιασμό και στη ρύθμιση.

Ήδη από τη δεκαετία του 1970, με το Σχέδιο Mansholt, γίνεται σαφές ότι η ΚΑΠ δεν αποσκοπεί απλώς στη στήριξη των υφιστάμενων αγροτικών δομών, αλλά στη βαθιά αναδιάρθρωσή τους. Η επιδίωξη της μεγέθυνσης των εκμεταλλεύσεων, της συγκέντρωσης της παραγωγής και της αύξησης της παραγωγικότητας σηματοδοτεί την πρώτη συστηματική προσπάθεια μετατροπής της γεωργίας σε αγρο-βιομηχανικό σύστημα υψηλής αποδοτικότητας. Η κρίση που αναδύεται εδώ δεν είναι πλέον κρίση έλλειψης, αλλά κρίση αναντιστοιχίας ανάμεσα σε παραδοσιακές αγροτικές κοινωνίες και ένα μοντέλο εντατικοποιημένης παραγωγής που απαιτεί κεφάλαιο, τεχνολογία και κλίμακα.

Τη δεκαετία του 1980 γίνεται ορατή μια βασική αντίφαση της

πρώτης ΚΑΠ. Το ίδιο το σύστημα που είχε σχεδιαστεί για να αυξήσει την αγροτική παραγωγή, αρχίζει να παράγει περισσότερα απ’ όσα μπορούν να καταναλωθούν ή να απορροφηθούν. Η υπερπαραγωγή δεν αποτελεί ένδειξη επιτυχίας, αλλά πρόβλημα. Τα μεγάλα πλεονάσματα προϊόντων, που έμειναν γνωστά ως «βουνά βουτύρου» και «λίμνες κρασιού», μετατρέπουν την αγροτική πολιτική σε ζήτημα δημόσιου κόστους και κοινωνικής αποδοχής. Αντί για αλλαγή του μοντέλου η παραγωγή συνεχίζει να ρυθμίζεται κεντρικά και ιεραρχικά με επιβολή νέων κανόνων ελέγχου όπως ποσοστώσεις και αποσύρσεις προϊόντων.

Το 1992 η ΚΑΠ περνά σε μια νέα φάση με τη λεγόμενη μεταρρύθμιση McSharry. Δεν πρόκειται απλώς για τεχνική αλλαγή, αλλά για απάντηση σε μια βαθύτερη πολιτική κρίση. Η εντατική γεωργία έχει ήδη προκαλέσει σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, το κόστος της πολιτικής αμφισβητείται κοινωνικά, ενώ οι διεθνείς πιέσεις στο εμπόριο καθιστούν το προηγούμενο μοντέλο δύσκολα υπερασπίσιμο. Για να διατηρηθεί, η ΚΑΠ αλλάζει λόγο. Η στήριξη των αγροτών δεν συνδέεται πλέον άμεσα με τις τιμές των προϊόντων, αλλά με το εισόδημά τους, και η γεωργία επαναπροσδιορίζεται ως «πολυλειτουργική». Δεν καλείται πια μόνο να παράγει τρόφιμα, αλλά και να διατηρεί τοπία, οικοσυστήματα και κοινωνική συνοχή στην ύπαιθρο. Αυτή η διεύρυνση, όμως, είναι κυρίως ρητορική. Η εξουσία παραμένει συγκεντρωμένη στους ευρωπαϊκούς θεσμούς, στα κράτη και στους τεχνοκρατικούς μηχανισμούς που συνδιαλέγονται με αγορές, εταιρείες εισροών και εμπορικά δίκτυα, αποκλείοντας τους παραγωγούς από κάθε ουσιαστική συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων και η πολιτική οργανώνεται όλο και περισσότερο ως τεχνοκρατική διαχείριση. Κάθε κοινωνικό ή περιβαλλοντικό αίτημα μεταφράζεται σε δείκτες, μέτρα, ελέγχους και καθεστώτα επιλεξιμότητας, μετατρέποντας τη συναίνεση σε ζήτημα συμμόρφωσης και όχι δημοκρατικής επιλογής.

Με την Agenda 2000, η ΚΑΠ επιχειρεί να δείξει ότι δεν αφορά πλέον μόνο την ποσότητα της παραγωγής, αλλά και την ανάπτυξη της υπαίθρου συνολικά. Εισάγεται ο λεγόμενος δεύτερος πυλώνας,

που υποτίθεται ότι καλύπτει ζητήματα όπως η τοπική ανάπτυξη, η κοινωνική συνοχή και οι αγροτικές υποδομές. Παρ' όλα αυτά, η αρχιτεκτονική της πολιτικής παραμένει σε μεγάλο βαθμό αμετάβλητη. Οι βασικές εισροές πόρων και εξουσίας εξακολουθούν να καθορίζονται κεντρικά, ενώ οι τοπικές κοινωνίες καλούνται να «προσαρμοστούν» σε προκαθορισμένα πλαίσια, με όρους διαχειριστικής συμμόρφωσης και όχι δημοκρατικού σχεδιασμού.

Η περίοδος από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 έως το 2020 σηματοδοτεί μια βαθύτερη μετατόπιση της ΚΑΠ, σε αυτό που μπορεί να περιγραφεί ως ΚΑΠ της πειθάρχησης. Οι ενισχύσεις αποσυνδέονται από την ίδια την παραγωγή και παρουσιάζονται ως εργαλείο εκσυγχρονισμού και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας. Η επιλογή αυτή υιοθετείται για να περιοριστεί η υπερπαραγωγή χωρίς να αλλάξει το κυρίαρχο μοντέλο, να ευθυγραμμιστεί η ΚΑΠ με τους κανόνες του διεθνούς εμπορίου και των αγορών. Στην πράξη, το οικονομικό και κλιματικό ρίσκο μεταφέρεται σχεδόν αποκλειστικά στον παραγωγό. Οι τιμές αφήνονται στην αγορά, οι απώλειες δεν αντισταθμίζονται συλλογικά και η ενίσχυση χορηγείται μόνο υπό όρους συμμόρφωσης. Το εισόδημα δεν εξαρτάται πλέον από το τι και πώς παράγεται, αλλά από το αν ο αγρότης συμμορφώνεται με ένα όλο και πιο σύνθετο πλέγμα κανόνων, ελέγχων και διοικητικών απαιτήσεων. Η πολιτική σύγκρουση γύρω από την παραγωγή, τις τιμές και τις αγορές αποπολιτικοποιείται και αντικαθίσταται από γραφειοκρατική επιτήρηση. Σε αυτό το πλαίσιο, ο αγρότης αντιμετωπίζεται ως διοικητικά επιλέξιμος ή μη. «Παράγει» πρωτίστως για να παραμείνει εντός του συστήματος, αποδεχόμενος ατομικά το ρίσκο και συλλογικά την αποπολιτικοποίηση της αγροτικής παραγωγής.

Η πιο πρόσφατη φάση της ΚΑΠ, για την περίοδο 2021 – 2027, ενσωματώνει ρητά την κλιματική κρίση στον λόγο και στα εργαλεία της πολιτικής. Τα οικολογικά σχήματα, οι περιβαλλοντικές δεσμεύσεις και οι εθνικοί στρατηγικοί σχεδιασμοί παρουσιάζονται ως απόδειξη μιας νέας, «πράσινης» ΚΑΠ. Ωστόσο, οι περιβαλλοντικές απαιτήσεις αυξάνονται, χωρίς να μεταβάλλεται ουσιαστικά ο έλεγχος των κρίσιμων πόρων δηλαδή

του νερού, της γης, της ενέργειας, της διάθεσης στην αγορά και της ασφάλισης του κινδύνου. Η κλιματική κρίση λειτουργεί έτσι ως πολλαπλασιαστής όλων των προηγούμενων κρίσεων, παραγωγής, εισοδήματος, νομιμοποίησης και ανθεκτικότητας, και αποκαλύπτει τα όρια ενός συστήματος που μεταρρυθμίζεται διαρκώς χωρίς να ανακατανέμει την εξουσία.

Η κλιματική κρίση, άλλωστε, δεν έρχεται σε ένα ουδέτερο πεδίο. Έρχεται σε έναν ήδη άνισο αγροτικό χώρο. Στην Ελλάδα, τα ακραία καιρικά φαινόμενα, η λειψυδρία, οι πλημμύρες και οι καύσωνες πλήττουν δυσανάλογα τους μικρούς και μεσαίους παραγωγούς. Καθώς το κλιματικό ρίσκο αυξάνεται, ο έλεγχος των εισροών παραμένει συγκεντρωμένος, η ασφάλιση είναι ανεπαρκής ή ακριβή, οι αποζημιώσεις καθυστερούν και η «προσαρμογή» μεταφράζεται σε νέες επενδύσεις που ο παραγωγός καλείται να χρηματοδοτήσει μόνος του. Έτσι, η κλιματική κρίση, αντί να γίνει αφορμή για δημοκρατικό επανασχεδιασμό της παραγωγής και των κοινών πόρων, τείνει να μετατρέπεται σε εργαλείο επιτάχυνσης της συγκέντρωσης. ‘Οσοι αντέχουν το ρίσκο επιβιώνουν, ενώ οι υπόλοιποι εγκαταλείπουν.

Γιατί οι κυρίαρχες λύσεις δεν αρκούν

Οι κυρίαρχες απαντήσεις στην κρίση του αγροτικού τομέα εμφανίζονται με διαφορετικά ονόματα, όπως τεχνολογικός εκσυγχρονισμός, καινοτομία, ψηφιοποίηση, πράσινη μετάβαση, χρηματοδοτικά εργαλεία, αλλά μοιράζονται ένα κοινό χαρακτηριστικό. Δεν αμφισβητούν τη δομή εξουσίας μέσα στην οποία λειτουργεί η αγροτική παραγωγή και τις σχέσεις που την αναπαράγουν.

Η τεχνολογία, για παράδειγμα, προβάλλεται ως ουδέτερη λύση. Στην πράξη, όμως, η ψηφιοποίηση της γεωργίας χωρίς έλεγχο των δεδομένων μετατρέπει τον αγρότη σε παθητικό πάροχο πληροφορίας για τρίτους. Δεδομένα για το έδαφος, τις καλλιέργειες, το νερό και το κλίμα συλλέγονται, αναλύονται και αξιοποιούνται από πλατφόρμες, εταιρείες εισροών ή χρηματοπιστωτικούς φορείς, χωρίς ο ίδιος ο παραγωγός να έχει ουσιαστικό λόγο στη χρήση

τους. Με αποτέλεσμα η γνώση αποσπάται από το χωράφι και επανεισάγεται ως υπηρεσία επί πληρωμή.

Αντίστοιχα, η καινοτομία παρουσιάζεται ως μοχλός μετάβασης, χωρίς να τίθεται το ερώτημα της ιδιοκτησίας και του ελέγχου της. Όταν η καινοτομία εισάγεται ως πακέτο τεχνολογιών, πιστοποιήσεων και συμβουλευτικών υπηρεσιών, χωρίς συλλογικές δομές ιδιοκτησίας και διαχείρισης τότε οι παραγωγοί καλούνται να «εκσυγχρονιστούν», χωρίς να συνδιαμορφώνουν τα εργαλεία που καθορίζουν την παραγωγή τους. Ακόμη και οι συνεταιρισμοί, που προβάλλονται ως απάντηση στην ατομική αδυναμία των παραγωγών, δεν αποτελούν από μόνοι τους εγγύηση αλλαγής. Ιδιαίτερα όταν αναπαράγουν τις ίδιες ιεραρχίες που υποτίθεται ότι αντιπαλεύουν τότε μετατρέπονται σε διαχειριστικούς μηχανισμούς επιδοτήσεων ή σε ενδιάμεσους κρίκους της αγοράς, αντί για εργαλεία συλλογικής διαπραγμάτευσης και πολιτικής αυτονομίας.

Το κοινό όριο όλων αυτών των «λύσεων» είναι ότι αντιμετωπίζουν την αγροτική κρίση ως τεχνικό πρόβλημα αποδοτικότητας, προσαρμογής ή καινοτομίας. Ωστόσο, όπως έδειξε και η ιστορική διαδρομή της ΚΑΠ, η κρίση είναι πρωτίστως πολιτική. Αφορά το ποιος ελέγχει τους πόρους, τη γνώση, τις αλυσίδες αξίας και το ρίσκο. Όσο αυτά τα ερωτήματα παραμένουν εκτός συζήτησης, κάθε νέα λύση, όσο «πράσινη» ή «έξυπνη» κι αν είναι, θα λειτουργήσει ως ακόμη ένα στρώμα πάνω σε ένα σύστημα που έχει ήδη φτάσει στα όριά του.

Μια αντιεξουσιαστική αγροτική προοπτική

Η συζήτηση για μια αντιεξουσιαστική προοπτική στην αγροτική πραγματικότητα και τη ζωή στην ύπαιθρο αποτελεί πολιτική αναγκαιότητα. Η κλιματική κρίση απαιτεί πολιτικές μετατόπισης ισχύος. Όσο οι βασικές σχέσεις ελέγχου παραμένουν αμετάβλητες, κάθε προσπάθεια προσαρμογής θα μεταφράζεται σε περαιτέρω επιβάρυνση των ίδιων υποκειμένων, των μικρών και μεσαίων παραγωγών και των αγροτικών κοινοτήτων.

Κάθε σχεδιασμός θα πρέπει να ξεκινά από την αποκέντρωση της

ισχύος και την επανατοποθέτηση του ελέγχου στους ίδιους τους παραγωγούς και στις τοπικές κοινωνίες. Στο επίκεντρο αυτής της προοπτικής βρίσκεται ο συλλογικός έλεγχος των κρίσιμων μέσων παραγωγής δηλαδή των σπόρων, της αποθήκευσης, της μεταποίησης και των βασικών υποδομών. Όταν αυτοί οι κόμβοι παραμένουν πλήρως ιδιωτικοποιημένοι ή ελέγχονται από λίγους ισχυρούς παίκτες, ο παραγωγός στερείται κάθε πραγματικής διαπραγματευτικής δύναμης και εγκλωβίζεται σε σχέσεις εξάρτησης.

Παράλληλα, απαιτείται η ανασυγκρότηση τοπικών και περιφερειακών αλυσίδων αξίας ως πολιτικό σχέδιο μείωσης της εξάρτησης από συγκεντρωμένα και απρόσωπα δίκτυα. Η επανασύνδεση της παραγωγής με τη μεταποίηση και την κατανάλωση σε περιφερειακή κλίμακα ενισχύει τη διαπραγματευτική θέση των παραγωγών και δημιουργεί όρους συλλογικής ανθεκτικότητας απέναντι σε αγορές που λειτουργούν όλο και με μεγαλύτερη αστάθεια.

Κομβικό σε αυτό το σχεδιασμό είναι τα κοινά (commons) ως βάση. Το νερό, η γη, η γνώση και τα δεδομένα δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται αποκλειστικά ως εμπορεύματα ή επενδυτικά assets, ιδίως σε συνθήκες κλιματικής αποσταθεροποίησης. Αποτελούν αναγκαία κοινά, χωρίς τα οποία δεν μπορεί να υπάρξει ούτε βιώσιμη παραγωγή ούτε κοινωνική δικαιοσύνη στην ύπαιθρο. Η διαχείρισή τους δεν είναι τεχνικό ζήτημα, αλλά βαθιά πολιτικό και αφορά το ποιος αποφασίζει, για ποιον και με ποιους όρους.

Τα παραπάνω είναι αναγκαίοι όροι προκειμένου να προχωρήσουμε στα ερωτήμα τι καλλιέργειες επιθυμούμε και με ποια κριτήρια θα αποφασίσουμε και τι αγροτικά προϊόντα χρειαζόμαστε.

ΝΙΚΗ ΣΤΑ ΜΠΛΟΚΑ

ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ | ΔΙΚΤΥΟ ΑΥΤΟΝΟΜΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ

Download (PDF, 6.9MB)

Ενημέρωση από την δράση των Αναρχικών στις διαδηλώσεις “No kings” (ΗΠΑ)

Μετάφραση Ιωάννα Σπαή

Πηγή crimethinc.com

Αναφορές ανά τη χώρα

Ακολουθώντας το σύνθημα «**ΟΥΤΕ ΒΑΣΙΛΙΑΔΕΣ , ΟΥΤΕ ΑΦΕΝΤΕΣ**», ένα κάλεσμα για να υπάρξει μια αντιεξουσιαστική παρουσία στις 18 Οκτωβρίου 2025 στα συλλαλητήρια **“No kings”** σε όλες τις Ηνωμένες Πολιτείες. Επικοινώνησα με αναρχικούς σε αρκετές πόλεις για να μάθουμε πώς πήγαν οι προσπάθειές τους και πώς αντιλαμβάνονται τις αλλαγές και τις προοπτικές αυτών των διαδηλώσεων.

Πολλοί από τους επίσημους διοργανωτές των διαδηλώσεων No Kings τονίζουν με πάθος ότι είναι ειρηνικές και νομοταγείς. Ταυτόχρονα, οι ομοσπονδιακές υπηρεσίες επιδεικνύουν την βιαιότητα και την αδιαφορία τους για το νομικό προηγούμενο, ενώ παράλληλα συσσωρεύουν σταθερά περισσότερους πόρους για να βλάψουν τις κοινότητες και να καταστείλουν την αντιπολίτευση. Ελλείψει ενός συγκεκριμένου σχεδίου για την αντιμετώπιση του γεγονότος ότι ο Ντόναλντ Τραμπ σαφώς δεν σκοπεύει να αποχωρήσει οικειοθελώς από το αξίωμα, η εστίαση σε συμβολικές, νομικές και ασήμαντες διαμαρτυρίες μπορεί μόνο να είναι αυτοκαταστροφική.

Για να ανταποκριθεί στην πρόκληση που θέτει ο ανερχόμενος

φασισμός, το κίνημα κατά της κατάληψης της εξουσίας από τον Τραμπ θα πρέπει να βρει συγκεκριμένους τρόπους άσκησης επιρροής, πιθανώς συμπεριλαμβανομένων των τακτικών και των στρατηγικών που έχουν αναπτύξει οι αναρχικοί. Αυτό, αντί να τρομάζει τους συμμετέχοντες, θα προσελκύσει όσους τείνουν να παραμένουν σε απόσταση από τους αγώνες μέχρι να διακυβευτεί κάτι ουσιαστικό – συμπεριλαμβανομένων πολλών από τους φτωχότερους και πιο καταπιεσμένους, οι οποίοι συμμετείχαν στην εξέγερση για την δολοφονία του Τζορτζ Φλόιντ, αλλά έχουν σε μεγάλο βαθμό παραμείνει στο περιθώριο κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων No Kings μέχρι στιγμής.

Παρά την επιθυμία πολλών διοργανωτών του No Kings να παραμείνουν ειρηνικοί, ο Ντόναλντ Τραμπ και οι υποστηρικτές του είναι αποφασισμένοι να τους παρουσιάσουν ως τρελούς εξτρεμιστές. Ο ηγέτης της πλειοψηφίας της Βουλής, Στιβ Σκαλίζ, χαρακτήρισε το No Kings «συγκέντρωση μίσους για την Αμερική». Ο πρόεδρος της Βουλής, Μάικ Τζόνσον, περιέγραψε τους συμμετέχοντες ως «υποστηρικτές της Χαμάς», «αντίφα» και «μαρξιστές», ενώ ο βουλευτής της πλειοψηφίας της Βουλής, Τομ Έμερ, τους περιέγραψε ως εκπροσώπους της «τρομοκρατικής πτέρυγας» του Δημοκρατικού Κόμματος, μιας «μικρής αλλά πολύ βίαιης και θορυβώδης ομάδας». Ο υπουργός Μεταφορών Σον Ντάφι δήλωσε στο Fox News «Αυτό είναι μέρος των αντιφασιστικών, πληρωμένων διαδηλωτών». Όλα αυτά είναι γελοία ψεύδη, αλλά θα πρέπει να καταδείξουν στους Δημοκρατικούς ότι **δεν θα κερδίσουν τίποτα απολύτως προσπαθώντας να δείξουν πόσο ειρηνικοί και υπάκουοι είναι.** Ο Τραμπ και οι λακέδες του στοχεύουν να τους εκφοβίσουν ώστε να γίνουν παθητικοί – αλλά ανεξάρτητα από το πόσο παθητικοί είναι, η κυβέρνηση σκοπεύει να τους αντιμετωπίσει ως τρομοκράτες.

Ας κατηγορήσουν οι ακροδεξιοί απατεώνες και ο ίδιος ο Ντόναλντ Τραμπ ότι οι διαδηλωτές του No Kings είναι «αντιφασίστες» ή, αντιφατικά, ότι οι αναρχικοί προσπαθούν να διεισδύσουν στις διαδηλώσεις του No Kings. Οι ίδιοι οι ισχυρισμοί τους θα υπονομεύσουν την αξιοπιστία αυτών των σημείων συζήτησης στα

μάτια του ευρύτερου κοινού, ενώ παράλληλα θα αναγκάσουν εκατομμύρια ανθρώπους να αναρωτηθούν αν και αυτοί είναι πράγματι αντιφασίστες που θα πρέπει να επωφεληθούν από τα μαθήματα της μακράς παράδοσης της αντιεξουσιαστικής αντίστασης. Υπάρχουν ήδη ενδείξεις ότι αυτό συμβαίνει.

Τα παρακάτω ανέκδοτα, που προέρχονται από ποικίλα περιβάλλοντα σε όλη τη χώρα, δείχνουν τις απαρχές της αναρχικής συμμετοχής σε ένα κίνημα που πρέπει να επεκταθεί και να ενταθεί αν θέλουμε να αποτρέψουμε τη συλλογική καταστροφή.

Πρώτος απολογισμός: Μια μικρή αστική πόλη

Μία ομάδα που κυμαίνεται μεταξύ πέντε και δέκα ανθρώπων με ένα πανό, τρικάκια και μερικά μεγάφωνα κατάφεραν να επαναδρομολογήσουν και να καθοδηγήσουν την μεγαλύτερη πορεία που έχω δει ποτέ μου σε μια μεσαίου μεγέθους αστική περιοχή .Δεν είμαι σίγουρος πόσο μεγάλη ήταν, ήταν σίγουρα τεράστια με βάση τα τοπικά δεδομένα, πιθανώς χιλιάδες, μια τάξη μεγέθους μεγαλύτερη από ό,τι είδαμε το 2020, καθώς περιέβαλε εντελώς ένα πάρκο με περιφέρεια άνω των τριών μιλίων.

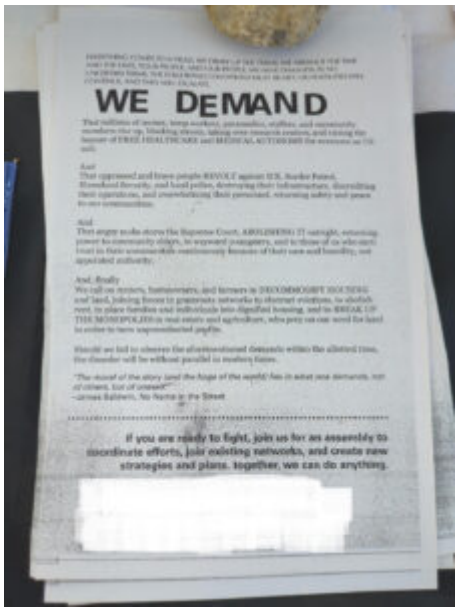
Στην αρχή, βαδίσαμε μόνοι μας στους δρόμους δίπλα στους διαδηλωτές της Indivisible, παρακάμπτοντας διάφορες αλληλεπιδράσεις με την αστυνομία ειρήνης που μας έλεγε να κατεβούμε από τον δρόμο. Η φράση «Αν το πλήθος είναι μεγαλύτερο από 100 άτομα, επιτρέπεται να πάρουμε μία λωρίδα» λειτούργησε καλά. Σταδιακά συγκεντρώσαμε μια αρκετά μεγάλη ομάδα για να σταματήσουμε σε μια διασταύρωση και στη συνέχεια στρίψαμε για να βαδίσουμε αντίθετα προς την κατεύθυνση της κυκλικής πορείας του πεζοδρομίου. Ως αποτέλεσμα, σχεδόν όλοι κάτω των 60 ετών (και μερικοί γενναίοι ηλικιωμένοι), συμπεριλαμβανομένων πολλών με πινακίδες υπέρ της «Antifa» και μερικές σημαίες των One Piece, κατέληξαν να κατεβαίνουν στους δρόμους σε μια μαζική θυμωμένη πορεία που αψήφησε τους Protest

marshals(εθελοντές που βοηθούν την αστυνομία στη διαχείριση μιας συγκέντρωσης/πορείας). Διαδηλωτές με σκούτερ και μοτοσικλέτες μας προστάτευσαν αυθόρμητα το πίσω μέρος. Σταματήσαμε σε διασταυρώσεις για να μεταφέρουμε το μήνυμά μας μέσω των μεγαφώνων και να προσκαλέσουμε το πλήθος να μας ακολουθήσει παρακολουθώντας μια εκδήλωση που είχαμε οργανώσει εκ των προτέρων (βλ. φυλλάδιο). Βαδίζοντας στο κέντρο της πόλης με ελάχιστη έως καθόλου αστυνομική παρουσία, ακόμη και ένα ή δύο άτομα να είχαν προετοιμαστεί καλύτερα θα μπορούσαν ίσως να είχαν ξεκινήσει κάτι ιστορικό. Αλλά αυτή η παρέμβαση –η πρώτη εδώ και πολύ καιρό στην οποία έχω δει διαδηλωτές να πραγματοποιούν με επιτυχία κάτι παρόμοιο με μια μαζική πορεία– είναι ένας προάγγελος των όσων θα ακολουθήσουν.

Το παρακάτω βίντεο δείχνει πώς ξεκίνησε και στη συνέχεια πώς συνέχισε. Οι φωτογραφίες δείχνουν τα τρικάκια που διανείμαμε και διαβάσαμε από τα μεγάφωνα και τα τραπέζια με τα zine που στήσαμε στο πάρκο, πέρα από όλα τα ντόνατς, νερό και μάσκες που διανείμαμε.

Πολύς κόσμος ήταν πολύ διστακτικός με το να εμπλακούν με ανθρώπους εκτός κινήματος αυτή τη στιγμή. Πιστεύω ότι είναι ένα λάθος. Οι φασίστες συνέθλιψαν την οικονομία, συστηματικά αποξένωσαν κάθε δημογραφικό στοιχείο εκτός των ναζί του Τουίτερ, και κατέστρεψαν την νομιμότητα των ομοσπονδιακών αρχών επιβολής του νόμου, των μέσων ενημέρωσης, του Ανωτάτου Δικαστηρίου και των δύο πολιτικών κομμάτων. Οι άνθρωποι είναι έξαλλοι, φοβισμένοι και αναζητούν απαντήσεις. Από πολλές απόψεις, είναι το ιδανικό περιβάλλον για τους αναρχικούς, αλλά πρέπει να είμαστε πρόθυμοι να βγούμε από τη ζώνη άνεσής μας, να υπερασπιστούμε ανοιχτά και περήφανα τα ιδανικά μας και να αναλάβουμε κάποια ρίσκα εμπιστευόμενοι τους απλούς ανθρώπους. Το πιο σημαντικό είναι ότι οι τελευταίοι εννέα μήνες έχουν

*δείξει ότι κανείς δεν έρχεται να μας σώσει. Αν δεν σηκωθούμε για να ανταποκριθούμε στη στιγμή – όχι μόνο οι αναρχικοί, αλλά όλοι οι απόκληροι που αντιτίθενται στον φασισμό – αυτό θα μπορούσε κάλλιστα να μας κοστίσει τη ζωή μας.*Γι’ αυτό πήγα στη συγκέντρωση. Ήθελα να ενημερώσω και τους άλλους επαναστάτες ότι δεν είναι μόνοι, ότι υπάρχουν και άλλοι τρόποι αντίστασης εκτός από τις άκαμπτες φιλελεύθερες πορείες, ότι δεν χρειάζεται να περιμένουμε την άδεια από κάποια εθνική οργάνωση για να αναλάβουμε δράση.

Δεύτερος απολογισμός: Μια μεγάλη κωμόπολη.

Συμμετείχα στη συγκέντρωση No Kings εδώ επειδή σύντροφοι είχαν βοηθήσει στην οργάνωσή της και επειδή ήταν ο καλύτερος τοπικός χώρος που μπορούσα να φανταστώ για να συναντήσω άλλους ανθρώπους που θέλουν να οργανωθούν, να αντισταθούν και να αντεπιτεθούν.

Το 50501 είναι ουσιαστικά απλώς ένα meme που υποστηρίζεται από κάποια signal threads και ομάδες στο Facebook. Είναι εξαιρετικά ποικιλόμορφο πολιτικά και πολλοί αναρχικοί και

κομμουνιστές φίλοι έχουν εμπλακεί σε τοπικό και κρατικό επίπεδο. Δεν ξέρω τι ακριβώς σημαίνει να λέω ότι ένα τόσο χαλαρό δίκτυο συνεργάζεται με την αστυνομία ή τους Δημοκρατικούς. Αυτό σημαίνει απλώς ότι ορισμένες προσωπικότητες μέσα σε αυτό (είτε σημαντικές είτε ασήμαντες) το έχουν κάνει, αλλά αυτό δεν αντικατοπτρίζει μια συλλογική συμφωνία που να υποστηρίζει αυτή τη συμπεριφορά. Υπό αυτές τις συνθήκες, νομίζω ότι θα πρέπει να αποφεύγουμε τις γενικευμένες κατηγορίες και, αντίθετα, απλώς να απομακρύνουμε τον πολιτικό μέσο όρο από τη συνεργασία της αστυνομίας ή την εξάρτηση από τους Δημοκρατικούς.

Οι κίνδυνοι ήταν σχεδόν μηδενικοί. Πολλές παρανοϊκές φήμες διαδόθηκαν τις προηγούμενες ημέρες. Σύντροφοι προσπάθησαν να τις καταρρίψουν και να καθησυχάσουν όσους ήταν νέοι στην πολιτική δραστηριότητα, οι οποίοι ήταν οι πραγματικοί στόχοι αυτού του μύλου των φημών. Είναι σαφές ότι ο φόβος είναι το μεγαλύτερο εμπόδιό μας αυτή τη στιγμή, περισσότερο από την πραγματική καταστολή, τη βία ή το ντράμα.

Είδα μια ηλικιωμένη φίλη που βίωσε μια δεκαετία ομοσπονδιακής παρενόχλησης επειδή ήταν φίλη με μερικούς από τους κατηγορούμενους του Green Scare. Δεν ανάρρωσε ποτέ πραγματικά και δεν βγαίνει συχνά σε πολιτικά πράγματα, ως αποτέλεσμα του τραύματος και του φόβου. Χάρηκε πολύ που βρέθηκε σε αυτή την εκδήλωση και συμμετείχε στην παράνομη πορεία απόσχισης μαζί μας και ίσως με 400 άλλα άτομα. Προσπαθούσε να σκεφτεί νέα συνθήματα και συνομιλούσε χαρούμενα μαζί μου κοντά στην πρώτη γραμμή της πορείας.

Νομίζω ότι θα ήταν καλύτερο για τους συντρόφους να είχαν έρθει όχι μόνο με φυλλάδια και ριζοσπαστικά zine, αλλά και με πανό και εργαλεία για να κάνουν την πορεία πιο σίγουρη και ικανή. Δεδομένης της ενέργειας που υπήρχε, ακόμη και αυτό το μεγάλο πλήθος, ενθουσιασμένο αλλά και φοβισμένο, πιθανότατα θα ήταν ενθουσιασμένο να κάνει περισσότερα βήματα προς την μαχητικότητα, με μικρά πράγματα όπως κιμωλία και πυροτεχνήματα. Ήταν καθοριστικό το γεγονός ότι κάποιοι

άνθρωποι έφεραν το δικό τους κινητό ηχοσύστημα, ξεχωριστό από αυτό που χρησιμοποιούσαν οι επίσημοι ομιλητές.

Τρίτος απολογισμός: Μια μικρή πόλη.

Στην πρώτη συγκέντρωση No Kings στην πόλη μας, τον Ιούνιο του 2025, ένα μπλοκ αναρχικών και άλλων αντιεξουσιαστών ξεκίνησε από μια διαφορετική τοποθεσία πιο κάτω στην περίφημη τοπική λεωφόρο και παρέλασε δίπλα από τη συγκέντρωση No Kings σε μια νεκρική πομπή με ένα φέρετρο για τον Ντόναλντ Τραμπ. Αυτή η παρέμβαση ήταν μεγάλη επιτυχία, προσελκύοντας περίπου εκατό άτομα από το πλήθος στο Δημαρχείο στο Ομοσπονδιακό Κτίριο, έναν από τους λίγους στόχους εδώ που συνδέεται πραγματικά με το καθεστώς στην Ουάσινγκτον. Το Ομοσπονδιακό Κτίριο φρουρούνταν αυστηρά από πράκτορες του DHS, οι οποίοι είχαν τεθεί σε υψηλή επιφυλακή μετά από μια ενέργεια λίγες εβδομάδες νωρίτερα, στην οποία κάποιος προφανώς χρησιμοποίησε ένα μαρκαδόρο κι έγραψε “Fuck ICE” σε μια γυάλινη πόρτα.

Λόγω αυτής της παρέμβασης, η τοπική ομάδα των Δημοκρατικών που διευθύνει τις φιλελεύθερες διαμαρτυρίες μη κερδοσκοπικών οργανώσεων 50501 μετακινήθηκε από την ιστορική λεωφόρο (ένας αυτοκινητόδρομος διπλής κατεύθυνσης που είναι πολύ εύκολο να

μπλοκαριστεί η κυκλοφορία) σε ένα πάρκο στη Δυτική Πλευρά που εφάπτεται ενός αυτοκινητόδρομου οκτώ λωρίδων. Το 2020, οι φιλελεύθεροι που ήθελαν να αποτρέψουν την πιθανότητα μιας πορείας μετά τη δολοφονία του Τζορτζ Φλόιντ πραγματοποίησαν επίσης αγρυπνία σε αυτό το πάρκο, αν και ευτυχώς, οι τοπικοί μαθητές λυκείου έκαναν τη δική τους παρέμβαση ως απάντηση. Ήταν σαφές στους αναρχικούς και στα παιδιά της πλατείας ότι επρόκειτο για μια προσπάθεια που αποσκοπούσε στον περιορισμό της ικανότητάς μας να βγαίνουμε στους δρόμους. Μετά την επιτυχία της περφόρμανς την πρώτη φορά, οι άνθρωποι ονειρεύτηκαν μια άλλη ιδέα για το πώς να παρέμβουν. Το σχέδιο ήταν να κατασκευαστεί μια μαριονέτα του Βασιλιά Ντόναλντ Τραμπ που θα απαιτούσε από τους διαδηλωτές να παραμείνουν στο πεζοδρόμιο και να μην κάνουν τίποτα για να απειλήσουν πραγματικά το καθεστώς του – μέχρι που ένας μοναχικός γελωτοποιός θα ηγούνταν μιας εξέγερσης δουλοπάροικων που θα συντρίβουν και θα καταστρέφουν τη μαριονέτα.

Δυστυχώς, η απειλή σφοδρών καταιγίδων και ανέμων με ένταση ανεμοστρόβιλων στην περιοχή μας υπονόμευσε αυτό το σχέδιο και την τελευταία στιγμή, οι άνθρωποι έπρεπε να σχεδιάσουν μια πιο μαχητική παρέμβαση.

Περίπου δώδεκα αναρχικοί, πλατειακοί και άλλοι ριζοσπάστες συγκεντρώθηκαν στο πάρκο στις 18 Οκτωβρίου με το σχέδιο να πάρουν μία ή δύο λωρίδες του αυτοκινητόδρομου και στη συνέχεια να επιστρέψουν στο πάρκο μέσω των ήσυχων κατοικημένων δρόμων που βρίσκονται κοντά. Σύμφωνα με μεταγενέστερες αναφορές, περίπου 2000 άτομα συγκεντρώθηκαν στο πάρκο και παρατάχθηκαν στο πεζοδρόμιο εκατέρωθεν του αυτοκινητόδρομου. Η ενέργεια και το ηθικό του πλήθους ήταν χαμηλά. Παρά το γεγονός ότι υποτίθεται ότι χρηματοδοτούνταν από δισεκατομμυριούχους, οι φιλελεύθεροι δεν είχαν φέρει μεγάφωνα, δεν ηγούνταν συνθημάτων και δεν είχαν μουσική στις καρδιές τους. Αρχίσαμε να βαδίζουμε γύρω από το πάρκο, συγκεντρώνοντας ένα πλήθος περίπου σαράντα ατόμων που φώναζαν και τραγουδούσαν. Οι άνθρωποι τραγούδησαν το Bella Ciao, καθώς και έναν τοπικό ύμνο που δημιουργήθηκε

για την τελευταία παρέμβαση στο συλλαλητήριο No Kings, που λέει:

Όχι Βασιλιάδες! Όχι Αφέντες! Όχι παλιοφασίστες μπάσταρδοι!

Όχι Βασιλιάδες! Όχι Αφέντες! Όχι παλιοφασίστες μπάσταρδοι!

Όχι Βασιλιάδες! Όχι Αφέντες! Όχι παλιοφασίστες μπάσταρδοι!

Αφήστε τους να κρεμαστούν από τα πόδια τους, αφήστε τα όρνια να φάνε

Αυτόν τον παλιοφασίστα μπάσταρδο!»

Μετά από μερικούς γύρους γύρω από το πάρκο, καταφέραμε να βγούμε στον αυτοκινητόδρομο με ένα πανό από την εποχή που ο Ντόναλντ Τραμπ ήρθε στο Νότιο Ιλινόις το 2018. Έγραφε «Όλοι οι δρόμοι κλειστοί στον φασισμό!» – ένα παιχνίδι με το σύνθημα της πόλης.

Περίπου σαράντα άτομα πήραν γρήγορα δύο λωρίδες κυκλοφορίας, μπλοκάροντας έντονα και τις δύο λωρίδες. Ένα περιπολικό μας ακολούθησε και πολύ λίγοι άνθρωποι προσχώρησαν από το πλήθος, αλλά πολλοί μας επευφημούσαν. Ανεβήκαμε τον αυτοκινητόδρομο πριν επιστρέψουμε σε κατοικημένους δρόμους όπου οι περισσότεροι άνθρωποι βγήκαν από τα σπίτια τους και μας επευφημούσαν. Καθώς πλησιάζαμε πίσω στο πάρκο για να ολοκληρώσουμε την χαρούμενη και μαχητική πορεία, δύο γέροι με κίτρινα γιλέκα πήδηξαν έξω προσπαθώντας να εμποδίσουν την πορεία, βιντεοσκοπώντας μας και ισχυριζόμενοι ότι ήμασταν πράκτορες της ICE επειδή φορούσαμε μάσκες. Ένας από τους ηλικιωμένους άνδρες άρπαξε ακόμη και το πρόσωπο ενός από αυτούς που κρατούσαν το πανό. Οι άνθρωποι φώναζαν αντιφασιστικά συνθήματα από πάνω τους, πνίγοντάς τους. Η πορεία επέστρεψε με ασφάλεια στο πάρκο.

Πολλοί άνθρωποι ήρθαν και μας ευχαρίστησαν για τα συνθήματα, τη μουσική, ακόμη και «τον ενθουσιασμό». Ενώ οι φιλελεύθεροι διοργανωτές κοκκίνισαν για την παρέμβασή μας, εμείς συνεχίσαμε τον χαρούμενο δρόμο μας.

Ενώ αυτό μπορεί να μην είναι τόσο συναρπαστικό όσο οι μαχητικές εφευρέσεις ή δράσεις στις μεγάλες πόλεις, πρέπει να προωθήσουμε το κίνημα όσο το δυνατόν περισσότερο οπουδήποτε και παντού. Το να καθόμαστε σπίτι καταγγέλλοντας και επικρίνοντας θα ήταν λάθος. Πολλοί καλοί άνθρωποι που δεν έχουν άλλη ιδέα για το πώς να αγωνιστούν παρακολούθησαν αυτή την εκδήλωση. Ας ελπίσουμε ότι η πράξη μας σήμαινε κάτι για τους ανθρώπους και οι άνθρωποι που συναντήσαμε εκεί θα νιώσουν πιο ικανοί να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων όταν τα πράγματα κλιμακωθούν.

Μερικές Ερωτήσεις σε Αναρχικούς σε όλη τη Χώρα

Γιατί παρακολουθήσατε τη συγκέντρωση No Kings;

- Όταν οι άνθρωποι συγκεντρώνονται δημόσια για να εκφράσουν τη διαφωνία τους, αυτός είναι ένας χώρος που αξίζει να καταληφθεί και να ριζοσπαστικοποιηθεί. Η εμφάνιση σημαίνει ότι πρέπει να διασφαλίσουμε ότι το μήνυμα της απόλυτης απελευθέρωσης δεν θα σβηστεί από φιλελεύθερα επιχειρήματα.
- Οι σύντροφοί μου και εγώ σκεφτήκαμε ότι θα υπήρχαν πολλοί άνθρωποι που θα χρησιμοποιούσαν την πορεία No Kings για να αντιμετωπίσουν την ICE στην πόλη μας. Ελπίζαμε ότι θα υπήρχε αρκετό χάος ώστε η αστυνομία να χάσει τον έλεγχο της κατάστασης και ο κόσμος να θυμηθεί

πώς ήμασταν τον Ιούνιο και να απωλέσει μέρος του διάχυτου φόβου που φαίνεται να έχει βυθιστεί σε όλη την πόλη.

- Σε γενικές γραμμές, συμφώνησα με την πρόταση της CrimethInc. Νομίζω ότι είναι σημαντικό για εμάς (τους αναρχικούς και τους αντιεξουσιαστές γενικότερα) να έχουμε ξανά μια ορατή παρουσία στους δρόμους. Περάσαμε πολλά χρόνια πειραματιζόμενοι με διάφορες προσεγγίσεις για να είμαστε περισσότερο ή λιγότερο ορατοί, και μου φαίνεται σαφές τώρα ότι πρέπει να είμαστε αναγνωρίσιμοι χωρίς να είμαστε στοχευμένοι.
- Η ομάδα στην οποία ανήκω δεν πήγε ως επί το πλείστον στη συγκέντρωση, τουλάχιστον όχι ως ομάδα εντός της πορείας. Η συγκέντρωση No Kings που διοργανώθηκε στο κέντρο της πόλης είχε προγραμματιστεί από τις 8 έως τις 10 π.μ. -πολύ νωρίς- αλλά μεταφέρθηκε απευθείας σε ένα ολοήμερο πολυπολιτισμικό φεστιβάλ “Tucson Meet Yourself” με χιλιάδες ανθρώπους, καντίνες, τοπικούς οργανισμούς υπεράσπισης και οικογένειες. Εκεί εμφανίστηκα με ένα σακίδιο γεμάτο περιοδικά και μερικές εκατοντάδες φυλλάδια σχετικά με την κινητοποίηση κατά του ICE και τον αντιαυταρχισμό. Μερικοί από εμάς τα γράψαμε και τα φωτογράφισαμε χθες.
- Παρευρέθηκα στη συγκέντρωση No Kings για να διανείμω προπαγάνδα – τόσο για να αμφισβητήσω τις πιο φιλελεύθερες αφηγήσεις σχετικά με το πώς είναι σκόπιμο να ανταποκριθούμε στην τρέχουσα στιγμή όσο και για να προσκαλέσω άτομα με παρόμοιους πολιτικούς στόχους σε συζήτηση με το κίνημά μας. Στόχευα επίσης να προσθέσω μια συγκρουσιακή χροιά στη διαδήλωση.

Οι No Kings, 50501 και το κίνημα Indivisible ασπάζονται την φιλελεύθερη πολιτική. Συνεργάζονται με την αστυνομία και το Δημοκρατικό Κόμμα. Πώς συμφιλιωθήκατε με αυτό;

- Δεν πήγα για να υποστηρίξω την πολιτική τους, πήγα για να αντιμετωπίσω τα όρια της πολιτικής τους. Οι αναρχικοί δεν χρειάζεται να περιμένουν τέλειες συνθήκες ή τέλειους συντρόφους για να δράσουν. Η παρουσία σε φιλελεύθερους χώρους μπορεί να ανοίξει στιγμές στις οποίες οι άνθρωποι αρχίζουν να βλέπουν ότι το κράτος και οι επιβολείς του δεν θα τους σώσουν. Το βλέπω αυτό ως εμπλοκή, όχι ως ευθυγράμμιση.
- Πήγαμε εκεί ως αυτόνομα άτομα για να συμμετάσχουμε σε ένα μαζικό κίνημα κατά του φασισμού, όχι για να διαφωνήσουμε με τους φιλελεύθερους διοργανωτές που είπαν σε όλους να μείνουν στο πεζοδρόμιο. Πολλοί από τους ανθρώπους που εμφανίζονται σε αυτές τις διαμαρτυρίες δεν είναι ιδεολογικά αφοσιωμένοι στην νομιμότητα ή τον πασιφισμό. Απλώς βλέπουν τα παραπάνω ως το μόνο παιχνίδι στην πόλη. Πιστεύω ότι είναι δουλειά μας να προκαλέσουμε μεταξύ των απλών πολιτών πραγματική αντίσταση. Το γεγονός ότι δώδεκα άτομα με λογότυπο και λογαριασμό στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης διεκδικούν την εξουσία να λένε σε όλους τους άλλους σε μια εκδήλωση τι να κάνουν δεν σημαίνει ότι πρέπει να ακούσουμε. Δεν νομίζω ότι υπάρχει κάποια αντίφαση που να μπορούμε να συμβιβάσουμε. Εμφανιζόμαστε, υποστηρίζουμε τις αξίες μας, προσπαθούμε να πείσουμε άλλους ανθρώπους να ενταχθούν μαζί μας και κάνουμε αυτές τις οργανώσεις άσχετες.
- Νιώθω αρκετά άνετα να χρησιμοποιώ φιλελεύθερες εκδηλώσεις για να δημιουργήσω δράσεις διάσπασης. Είναι μια μέθοδος που έχει δοκιμαστεί και έχει αποδειχθεί αξιόπιστη και αποτελεσματική τακτική και αυτό δεν μου φάνηκε διαφορετικό. Οι μεγάλες συγκεντρώσεις προσελκύουν πολλούς συντρόφους που αναζητούν κάτι πιο ριζοσπαστικό, οπότε είναι καλό να είμαστε εκεί για να τους βρούμε. Φαίνεται ότι βρισκόμαστε σε ένα μοτίβο αναμονής στο οποίο οι φασίστες επιβάλλουν σιγά σιγά στρατιωτικό νόμο και οι άνθρωποι φοβούνται πολύ να κάνουν οτιδήποτε

επειδή πιστεύουν ότι αυτό θα μπορούσε να χειροτερέψει την κατάσταση. Αλλά νομίζω ότι είναι σημαντικό να εντείνουμε τις αντιφάσεις και να οδηγήσουμε το κράτος σε υπερβολική δράση, προκειμένου να πυροδοτήσουμε το είδος της εκτεταμένης οργής που είναι ικανή να αντιμετωπίσει πραγματικά το κράτος.

- Αυτοί οι boomers θέλουν απλώς κάποιον να μιλήσουν. Αποφύγαμε τους διοργανωτές και πήγαμε εκεί που θα ήταν ο περισσότερος κόσμος.
- Υπήρχαν πολλοί άδειοι σταθμοί στο φεστιβάλ folklife όπου οι πωλητές είχαν κλείσει νωρίς ή δεν έφτασαν ποτέ. Προσπαθήσαμε να στήσουμε ένα περίπτερο για την «Ένωση Κυβερνήσεων της Κομητείας Πίμα» για να είμαστε αστείοι, αλλά εμφανίστηκε ο τύπος που την διηύθυνε, οπότε απλώς μετακινηθήκαμε σε ένα άλλο άδειο περίπτερο και φτιάξαμε μια πινακίδα που έγραφε «Αναρχική Πολεμική Γραφή σε ΧΑΜΗΛΗ ΤΙΜΗ». Όλα τα πράγματα ήταν δωρεάν.

Κάποιοι το περιγράφουν διαδικτυακά ως "επικίνδυνο" να συμμετέχεις σε δημόσιες συγκεντρώσεις. Ποιά πιστεύετε ότι είναι τα ρίσκα;

- Πάντα υπάρχει ρίσκο όταν προκαλείς την εξουσία, μπάτσοι, παρακολούθηση, συντηρητικοί, διάρρευση προσωπικών δεδομένων. Αλλά το να κρυβόμαστε δεν μας κάνει πιο ασφαλείς. Μπορούμε να ελαχιστοποιήσουμε τη ζημιά με την αμοιβαία υποστήριξη, καλή παιδεία ασφάλειας και επίγνωση της κατάστασης, αλλά το ρίσκο είναι μέρος της πραγματικότητας της αντίστασης.
- Δεν είμαι σίγουρος ότι το ένιωσα τόσο ριψοκίνδυνο. Το Λος Άντζελες έχει διαφορετική άποψη από τις ρεπουμπλικανικές πολιτείες για αυτό, αλλά ήξερα ότι θα αντιμετωπίζαμε την αστυνομία του Λος Άντζελες κι όχι την ICE και πιθανές ομοσπονδιακές κατηγορίες (οι οποίες

είναι πιο επικίνδυνες, αν και στο Λος Άντζελες δεν είναι τόσο ριψοκίνδυνα όσο πολύ πιστεύουν). Με χιλιάδες αριστερούς τριγύρω να παρέχουν κάλυψη, αυτό φάνηκε ως την πιο ασφαλή από τις πράξεις που συμβαίνουν στο Λος Άντζελες αυτήν την στιγμή. Οπωσδήποτε πιο ασφαλή από το να αντιμετωπίζαμε την ICE κατά τη διάρκεια μιας επιδρομής.

- Τι στο διάολο λένε ως "επικίνδυνο" για τους αναρχικούς να βρίσκονται στις συγκεντρώσεις No Kings; Είναι επικίνδυνο για εμάς να ΜΗΝ είμαστε εκεί.
- Φυσικά κι είναι επικίνδυνο. Το καθεστώς δηλώνει ξεκάθαρα την επιθυμία του να συνθλίψει το κίνημά μας και να φυλακίσει, σκοτώσει ή απελάσει οποιονδήποτε ο οποίος στέκεται στο διάβα του. Το να λαμβάνεις δράση κατά του καθεστώτος με οποιοδήποτε τρόπο, ακόμη και συμβολικά, συνεπάγεται έναν αυξημένο κίνδυνο για παρακολούθηση, αστυνομική βία και καταστολή. Παρόλα αυτά θεωρώ ότι τώρα τα ρίσκα της μη συμμετοχής είναι ακόμη μεγαλύτερα. Το μόνο εμπόδιο για το μέχρι πού μπορούν αυτή τη στιγμή να φτάσουν οι φασίστες είναι η αντίστασή μας, κι εάν χάσουμε, σκοπεύουν να μας σκοτώσουν. Πρέπει να ξεφύγουμε από την λογική ότι το να βλέπουμε τον κίνδυνο ως κάτι που μπορούμε να επιλέξουμε, και να αναγνωρίσουμε ότι, είτε μας αρέσει είτε όχι, είμαστε κλειδωμένοι σε έναν αγώνα για την επιβίωσή μας.
- Πφφ, αυτό είναι απλά κοινωνικό άγχος. Περίμενα ότι θα μας διώξουν γιατί κλέψαμε ένα τραπεζάκι, αλλά μας επέτρεψαν να μείνουμε όλη την μέρα. Στην περίπτωση που θα μας πέταγαν έξω, είχαμε σχεδιάσει απλά να μετακινηθούμε σε άλλο μέρος του φεστιβάλ, να πάρουμε αλλο τραπεζάκι, ή να διανείμουμε zine στο πόδι.
- Πολλοί άνθρωποι θέλουν να μιλήσουν για την επαναστατική αντικρατική πολιτική αυτή τη στιγμή. Ένιωσα καλά που εμφανιζόταν ως «οι ίδιοι», βάζοντας ρητά αναρχικές ιδέες μπροστά σε ανθρώπους και βλέποντας ποιος είναι πρόθυμος να εμπλακεί.
- Σε αυτή την περίπτωση, όντας σε μια πόλη που έχει ήδη

επιχειρήσει την ανάπτυξη ομοσπονδιακών στρατευμάτων και κατακλύζεται από τα ανθρώπινα σκουπίδια που εργάζονται για το ICE, προσωπικά αισθάνθηκα εξαιρετικά ανήσυχος. Η μαζική παρακολούθηση είναι πραγματική και είναι κακή. Δεδομένου του πλαισίου, ωστόσο, αισθάνθηκα ότι οι βασικές πρακτικές ασφαλείας όπως η μάσκα ήταν επαρκείς. Ο χρόνος θα δείξει αν αυτό είναι αλήθεια. Οι άνθρωποι με τους οποίους ήμουν μαζί, χρησιμοποιούσαν ως επί το πλείστον ως ευκαιρία για να είναι ορατοί. Κανείς δεν σχεδίαζε να κάνει κάτι πέρα □□από το να συμμετάσχει στην πορεία, κάτι που επηρέασε τις αποφάσεις μας. Μερικοί άνθρωποι δεν φόρεσαν μάσκα, μερικοί άνθρωποι ήταν σε μπλοκ, μερικοί άνθρωποι κάπου στο ενδιάμεσο.

- Ήξερα ότι με την συμμετοχή στην συγκέντρωση σήμαινε ότι δεν διατρέχαμε μαγάλο κίνδυνο σύλληψης και ξυλοδαρμό από την αστυνομίας ή βίας από την ακροδεξιά. Αλλά ο μεγαλύτερος κίνδυνος στην πραγματικότητα δεν ήταν σε σχέση με την προσωπική μου ασφάλεια, αλλά ότι θα αποτυγχάναμε να έχουμε αντίκτυπο στο πλήθος ή να προσεγγίσουμε άλλους ανθρώπους που είναι δυσαρεστημένοι με την κυβέρνηση Τραμπ και τις φιλελεύθερες απαντήσεις σε αυτό.

Τι πιστεύεις ότι επιτεύχθηκε;

- Είχα πολλές καλές συζητήσεις με ανθρώπους που ήταν θετικοί σε αυτό που κάναμε, αλλά νομίζω ότι το πιο ελπιδοφόρο πράγμα ήταν ακριβώς πόσοι άνθρωποι ενώθηκαν μαζί μας στους δρόμους μόλις αποδείξαμε ότι ήταν δυνατό. Μια ηλικιωμένη γυναίκα από τα προάστια έπεσε ενώ βάδιζε στο δρόμο, και όταν τη βοηθήσαμε και τη ρωτήσαμε αν ήθελε να τη βοηθήσουμε να επιστρέψει στο πεζοδρόμιο αρνήθηκε. «Ήμουν στους δρόμους ενάντια στον πόλεμο στο Βιετνάμ και θέλω να είμαι στους δρόμους και τώρα».

Μίλησα επίσης με μερικούς νέους ανθρώπους εκ των υστέρων, οι οποίοι ενθουσιάστηκαν πολύ με την εμπειρία και έψαχναν διάφορους τρόπους να παραμείνουν ενεργοί. Η συνήθης γραμμή που υιοθετήθηκε από πολλούς αυταρχικούς λόγους διαμαρτυρίας (τόσο φιλελεύθερα όσο και λενινιστικά) είναι ότι οι μη επιτρεπόμενες διαμαρτυρίες στους δρόμους είναι πολύ επικίνδυνες για τους ηλικιωμένους ή τα παιδιά, ώστε να αποξενώνουν εγγενώς «τις μάζες» που δεν είναι έτοιμες για τόσο μεγάλα επαναστατικά βήματα όπως το περπάτημα στο δρόμο χωρίς άδεια. Ήταν καλό να βιώσουμε μια υπενθύμιση του πόσο εντελώς ψευδές είναι αυτό.

- Άλλοι ακτιβιστές και ομάδες υπεράσπισης ήταν ανοιχτοί στο να είμαστε εκεί. Παραδόξως, αυτό περιελάμβανε τα «Humane Borders» – την απούσα ανθρωπιστική ομάδα της οποίας το περίπτερο είχαμε αναλάβει. Κάποια στιγμή, ένα από τα μέλη τους σταμάτησε από το τραπέζι μας για να ρωτήσει ποιοι ήμασταν. Ήμασταν ξεκάθαροι μαζί της ότι θέλαμε απλώς να διανείμουμε την ελεύθερη αναρχική λογοτεχνία εκεί, αφού αυτό το τραπέζι δεν χρησιμοποιούνταν διαφορετικά. «Από τότε που τα Ανθρώπινα Σύνορα δεν εμφανίστηκαν, είμαστε εδώ για το No Borders!!! Και όλοι μισούμε τον ICE!» Στην αρχή, φαινόταν μπερδεμένη από τις γελοιότητές μας, αλλά ήρθε αργότερα για να πει ότι η ομάδα της ήταν χαρούμενη που χρησιμοποιούσαμε το τραπέζι τους!
- Βρήκα υποσχόμενο ότι υπάρχουν σαφώς άνθρωποι προσανατολισμένοι προς τη δράση των μαχητών στο δρόμο που μας είναι άγνωστες. Σκέφτομαι ιδιαίτερα τις ομάδες των παιδιών που έχουν μεξικανικές σημαίες.
- Αυτό που μου φαινόταν πιο ελπιδοφόρο ήταν να βλέπω πενήντα περίπου θορυβώδεις ανθρώπους, πολλοί από τους οποίους ήταν εντελώς ξένοι, να συνεχίζουν να συγκεντρώνονται προκλητικά στο δρόμο αφού οι αστυνομικοί τούς είπαν επανειλημμένα να πάνε σπίτι τους. Ένιωθαν σαφώς ανικανοποίητοι από τους φιλελεύθερους που ηγούνταν της πορείας και ενεργοποιήθηκαν έντονα από αυτό που

είχαν να πουν οι αναρχικοί και την ενέργεια που έφερναν στη διαδήλωση, ακόμη και όταν έγινε σαφές ότι προσελκύαμε την οργή τόσο των διοργανωτών όσο και της αστυνομίας. Είδαμε ανθρώπους εμπνευσμένους και να προσελκύονται από επαναστατικά μηνύματα.

- Μερικοί σύντροφοι ήταν σε θέση να προσελκύσουν ένα μεγάλο πλήθος περίπου χιλίων ανθρώπων από τη συγκέντρωση No Kings στο Δημαρχείο στο κέντρο κράτησης με ένα δυνατό κινητό ηχείο και μερικά κίτρινα γιλέκα διαμαρτυρίας. Το πλήθος στο MDC ήταν πραγματικά εμπνευσμένο από αυτό, και υπήρχαν κάποιες αψιμαχίες με τους μπάτσους, αν και τίποτα πολύ φιλόδοξο. Όλοι ήταν πολύ υπέρ του συνθήματος "γαμημένη αστυνομία" και οι άνθρωποι ζήτησαν να ακούσουν το «Fuck the Police» του Boosie περίπου επτά φορές. Κάποια στιγμή, περίπου εκατό άνθρωποι χόρευαν το Payaso de Rodeo, το οποίο ήταν πραγματικά διασκεδαστικό, και υπήρχε ένας ολόκληρος χορός σε ένα σετ του Μοντερέι. Νομίζω ότι οι μπάτσοι θα μπορούσαν να πουν ότι έχαναν τον έλεγχο της κατάστασης, γιατί αμέσως μετά τον χορό έβγαλαν τα άλογα και έγιναν πραγματικά επιθετικοί για την εκκαθάριση της διασταύρωσης.
- Στήσαμε μια σειρά από τραπέζια φορτωμένα με εκατοντάδες zines, αφίσες και αυτοκόλλητα. Μία από τους εθελοντές της εκδήλωσης μας πλησίασε, λίγο επιφυλακτική, και ρώτησε τι κάναμε. Της είπα ότι είμαστε μόνο μερικά άτομα που προσπαθούσαν να μοιραστούν ιδέες και ανοιχτή συζήτηση. Ενώ στην αρχή ήταν επιφυλακτική σιγά σιγά άρχισε να θέλει να μάθει για δράση μας. Μέχρι το τέλος, χαμογελούσε, έκανε ερωτήσεις και έφευγε με μια χούφτα zines.

Τι εύχεσαι να είχες δει στο No Kings που, εκ των υστέρων, θα μπορούσες να βοηθήσεις συνεισφέροντάς του εσύ ο ίδιος;

- Περισσότερη αυτόνομη παρουσία, περισσότερα πανό, ανταλλαγή δεξιοτήτων, τέχνη, αυθόρμητα συνθήματα που να μην προέρχονται από τους διοργανωτές. Χώροι όπου οι άνθρωποι θα μπορούσαν να μιλήσουν ελεύθερα χωρίς μια σκηνή που να τους λέει πώς μοιάζει ο «ασφαλής» ακτιβισμός.
- Η προπαγάνδα μας ενθαρρύνει την άμεση δράση και τον πολιτικό πειραματισμό. Τα φυλλάδια έχουν όλα έναν κωδικό QR για ένα signal thread «ανακοινώσεων» που δημοσιεύει επερχόμενες αντιεξουσιαστικές εκδηλώσεις, τις δικές μας πορείες και τα συναφή. Αλλά δεν έχουμε μια συγκεκριμένη επερχόμενη εκδήλωση στο ημερολόγιό μας αυτό το μήνα, η οποία προσκαλεί τη συμμετοχή του κοινού, για παράδειγμα, δεν έχουμε κάνει έκκληση για τη συγκρότηση μιας συνέλευσης για όλη την πόλη. Αυτού του είδους τα πράγματα δεν έχουν ακόμα οργανωθεί.
- θα ήθελα να μπορούμε να κάνουμε μια πιο συντονισμένη διανομή πολιτικού υλικού , ώστε να έχουμε κάνει περισσότερες συζητήσεις με τους ανθρώπους. Δεν υπάρχουν πολλοί από εμάς, γεγονός που καθιστά δύσκολο να έχουμε ανθρώπους να κινούνται μαζί. Νομίζω ότι το να είμαστε ελαφρώς πιο στοχευμένοι στην προβολή μας αντί να δίνουμε απλώς φυλλάδια και zines σε όποιον θα τα πάρει πιθανότατα θα μας ωφελήσει στο μέλλον.
- Μακάρι να είχα δει πιο θεαματικές παρουσιάσεις των πολιτικών μας μηνυμάτων – είτε ρίξεις πανό, αφισοκολλήσεις, σημαίες ή ομοιώματα που καίγονται, είτε οτιδήποτε άλλο. Εκ των υστέρων, είναι σαφές ότι η πορεία ήταν απλώς ένα τεράστιο θέαμα, που ήταν ένα «διασκεδαστικό απόγευμα» για πολλούς φιλελεύθερους. Το να βάλουμε μια αναρχική ανατροπή σε αυτό για να κάνουμε την παρουσία μας όσο το δυνατόν πιο ορατή σε άλλους θα μπορούσε να ήταν κάπως ελπιδοφόρα για εμάς και να κινητοποιήσουμε τους άλλους εκεί, αν γίνει στις σωστές στιγμές στα σωστά πλαίσια. Επιπλέον, σε πολλά διαφορετικά σημεία, οι αναρχικοί θα μπορούσαν να έχουν κάνει μια προσπάθεια να είναι στο μπροστινό μέρος της

πορείας με μεγάλα, ενισχυμένα πανό και ένα μεγάφωνο για να αμφισβητήσουν τα μηνύματα και την εικόνα των διοργανωτών, και ενδεχομένως ακόμη και να ξεκινήσουν μια αποσχισθείσα πορεία στο τέλος ή κοντά στο τέλος της διαδρομής με εκείνους που δεν ήθελαν να τελειώσουν τη διαδρομή ή έψαχναν για άλλους τρόπους να εκφράσουν την πολιτική τους απογοήτευση.

- Μακάρι να είχαμε προετοιμάσει περισσότερους τρόπους για να ακολουθήσουν οι άνθρωποι μετά το γεγονός. Διανείμαμε φυλλάδια για ένα μελλοντικό γεγονός κατά του ICE ευρέως, αλλά πολλοί άνθρωποι ήθελαν πιο άμεσους τρόπους για να συνδεθούν και δεν είχαμε πραγματικά έναν τρόπο να το κάνουμε αυτό πέρα από την κοινή χρήση ονομάτων χρηστών Signal, κάτι που δεν είναι ιδανικό. Στο μέλλον, ελπίζουμε να θέσουμε σε λειτουργία ένα τοπικό ημερολόγιο εκδηλώσεων που θα επιτρέψει στους ανθρώπους να συνδεθούν σε εκδηλώσεις λιγότερο υψηλού κινδύνου και ίσως μια σύνδεση με ένα κανάλι signal ή signal thread μόνο για διαχειριστές θα ήταν επίσης καλή.
- Κατά κύριο λόγο, αισθάνομαι ότι αν υπήρχε ένα άλλο γκρουπ ανθρώπων που έκαναν πορείες, θα μπορούσαν να έχουν περάσει από το κέντρο της πόλης ή σε έναν αυτοκινητόδρομο, και αυτό θα είχε χωρίσει τις δυνάμεις των μπάτσων και το κέντρο κράτησης πιθανότατα θα είχε πραγματικά εκραγεί, κάτι που θα ήταν μια τεράστια νίκη για το κίνημα κατά του ICE αυτή τη στιγμή.
- Σκεφτόμουν τι σημαίνει ότι περιμένουμε αυτές τις μεγάλες φιλελεύθερες οργανώσεις να οργανώσουν μαζικές ενέργειες, ώστε να μπορέσουμε να τις καταλάβουμε και πόσο χάνουμε με το να είμαστε εξαρτημένοι από αυτούς. Ταυτόχρονα, κάνοντας αυτή τη δουλειά εμείς οι ίδιοι απαιτεί πολλή ενέργεια και οικοδόμηση συνασπισμού που απομακρύνεται από την εργασία των ενοικιαστών και την οργάνωση οικοδόμησης κτιρίων βάσης, οπότε ποτέ δεν φαίνεται να είναι η καλύτερη χρήση του χρόνου. Αλλά και πάλι, αναρωτιέμαι αν υπάρχει τρόπος να αλλάξει αυτή η δυναμική.

Η «αρετή» του σταθμάρχη και τα όρια της εκτεχνίκευσης

Του Γιώργου Κρανιδιώτη

Την επομένη του πολύνεκρου σιδηροδρομικού δυστυχήματος στα Τέμπη, ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Νίκος Ανδρουλάκης, από το σημείο της συμφοράς, δήλωνε: *«Η πατρίδα μας βιώνει μια ανείπωτη τραγωδία και στη σκέψη όλων μας υπάρχει ένα τεράστιο "γιατί". Γιατί, ενώ υπάρχουν οι τεχνικές δυνατότητες εδώ και χρόνια, να κρέμονται τόσες ζωές σε ένα ανθρώπινο χέρι».* Η δήλωση Ανδρουλάκη εκφράζει την κοινή πεποίθηση ότι το δυστύχημα θα είχε αποφευχθεί, αν είχε αξιοποιηθεί η σύγχρονη τεχνική, ούτως ώστε η ασφάλεια των σιδηροδρομικών μεταφορών να μην εξαρτιόταν από τον ανθρώπινο παράγοντα. Η οπτική αυτή υπόρρητα δέχεται ότι το κακό προήλθε από «ανθρώπινο λάθος». Εντούτοις, το ερώτημα που ευλόγως ανακύπτει είναι: Γιατί το πιο θανατηφόρο δυστύχημα στην ιστορία του ελληνικού σιδηροδρόμου συνέβη εν έτει 2023, και όχι καθ' όλες τις προηγούμενες δεκαετίες λειτουργίας του, όταν οι χρησιμοποιούμενες τεχνικές ήταν οπωσδήποτε υποδεέστερες των σημερινών και πολύ περισσότερα εξαρτιόνταν από το «ανθρώπινο χέρι»;

Λίγες μέρες αργότερα, ένας σχολιαστής στο Facebook, ο Παναγιώτης Μαυρέλης, παρατηρούσε: *«Αν ήταν τόσο απλό και εύκολο να συμβεί το "ανθρώπινο λάθος" θα είχε συμβεί χρόνια τώρα, όταν τα δρομολόγια ήταν πολύ πιο πυκνά και οι γραμμές περισσότερες. Όμως δεν είναι καθόλου έτσι τα πράγματα. Το "ανθρώπινο λάθος" είναι το άλλο όνομα της απαξίωσης των δημόσιων αγαθών και των ανθρώπων. Η από 2θετίας σταθερή απαξίωση του ΟΣΕ, των υποδομών του και των εργαζομένων του, με*

σκοπό να εκποιηθεί στα ιδιωτικά συμφέροντα παρήγαγε αυτό το "ανθρώπινο λάθος". […] Τόσα χρόνια δεν συνέβη ποτέ ένα τόσο τραγικό "ανθρώπινο λάθος", γιατί ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΟΣΕ αποτελούνταν και στελεχώνονταν από καλούς σιδηροδρομικούς υπαλλήλους, από ευσυνείδητους επαγγελματίες μηχανοδηγούς και σταθμάρχες, που, παρά την ελλιπή υποδομή και την έλλειψη σύγχρονων συστημάτων, μάς ταξίδευαν όλους με ασφάλεια στους προορισμούς μας. Δεν ζούμε, λοιπόν, από τύχη. […] Ο ΟΣΕ, όμως, κατατμήθηκε και εκποιήθηκε. Στερήθηκε την κερδοφορία του, απαξιώθηκε και έπαψε να βγάζει σιδηροδρομικούς. Όσοι επαγγελματίες σιδηροδρομικοί συνταξιοδοτούνται δεν αντικαθίστανται. Η πείρα και η τεχνογνωσία των παλιών σιδηροδρομικών δεν μεταβιβάζεται στους νέους. Ένα ολόκληρο κεφάλαιο εθνικής τεχνογνωσίας πετάγεται στα σκουπίδια, θυσία στις ιδιωτικοποιήσεις. Έτσι φτάσαμε στον σταθμάρχη της Λάρισας. Σε ένα μοιραίο άνθρωπο που προφανώς δεν έπρεπε να βρίσκεται στο σταθμαρχείο. Έναν παλιό ανειδίκευτο υπάλληλο του ΟΣΕ που πριν 10 χρόνια μετατάχθηκε στο υπουργείο Παιδείας στο πλαίσιο της "κινητικότητας" του Μητσοτάκη (σ.σ. "νόμου Ρέππα") και πέρυσι, στα 59 του χρόνια, έγινε σταθμάρχης. […] Δεν φταίει όμως ο σταθμάρχης, αλλά αυτοί που τον τοποθέτησαν εκεί. Αν δεν είχε απαξιωθεί και ιδιωτικοποιηθεί ο ΟΣΕ και δεν είχε αποψιλωθεί από σιδηροδρομικούς, δεν θα βρισκόταν στην ανάγκη να εκπαιδεύσει έναν 59χρονο για να τον κάνει σταθμάρχη. Θα είχε σταθμάρχη η Λάρισα, και ο ΟΣΕ θα έβγαζε νέους μέσα από τις σχολές του και με μαθητεία δίπλα στους παλιούς». Και κατέληγε: *«Το βασικό κεφάλαιο ενός δημόσιου οργανισμού είναι οι εργαζόμενοί του, η πείρα και η γνώση που διαθέτουν. Αυτή η πείρα και η γνώση ελαχιστοποιούν την πιθανότητα "ανθρώπινου λάθους" και όχι μόνο τα σύγχρονα ηλεκτρονικά συστήματα. Και τα πιο προηγμένα συστήματα απαιτούν τη γνώση και τη πείρα των ανθρώπων για να λειτουργήσουν. Λόγω της γνώσης και της πείρας των εργαζομένων κυκλοφορούσε επί δεκαετίες με ασφάλεια ο σιδηρόδρομος».*

Εκκινώντας από την παραπάνω, ορθή κατά τη γνώμη μας, τοποθέτηση του Μαυρέλη, θα επιχειρήσουμε να αναδείξουμε κάποιες πτυχές της καταστροφής που δεν έχουν αρκούντως

συζητηθεί ως τώρα.

Η «αρετή» του σταθμάρχη

Σύμφωνα με τον Άλασνταιρ Μακιντάιρ, ήδη από την ομηρική εποχή, η *αρετή* (virtue) συνδέεται με την ανάληψη ενός κοινωνικού ρόλου και την αριστεία στο πεδίο μιας ειδικής κοινωνικής πρακτικής (π.χ. πόλεμος ή αγωνίσματα: Αχιλλέας, διατήρηση του *οἴκου*: Πηνελόπη, καθοδήγηση συνέλευσης: Νέστορας). Στη θεώρηση του Σκώτου φιλοσόφου, η έννοια της *πρακτικής* έχει κεντρική σημασία για τον προσδιορισμό του νοηματικού πυρήνα της αρετής, ορίζεται δε ως εξής: *«κάθε συνεκτική και σύνθετη μορφή μιας κοινωνικά θεσπισμένης συνεργατικής δραστηριότητας, μέσω της οποίας πραγματώνονται αγαθά εγγενή στη δραστηριότητα αυτή, κατά την προσπάθεια να επιτευχθεί η αριστεία που της προσιδιάζει και που, εν μέρει, την προσδιορίζει».* Τα επαγγέλματα, οι τέχνες, οι επιστήμες, τα αθλήματα, η πολιτική, η ανατροφή των παιδιών κ.ο.κ. συνιστούν *πρακτικές* υπ' αυτήν την έννοια.

Τι σημαίνει όμως ο όρος «εγγενή αγαθά»; Εν αντιθέσει προς τα αγαθά που σχετίζονται εξωγενώς και κατά συμβεβηκός με μια πρακτική (π.χ. χρήμα, δόξα, δύναμη, κοινωνική αναγνώριση κ.λπ.), τα εγγενή αγαθά αφορούν στην ουσία της συγκεκριμένης πρακτικής και δρέπονται μόνο διαμέσου της εμπειρίας της συμμετοχής σε αυτήν. Εγγενές αγαθό είναι π.χ. η τελειότητα του αποτελέσματος, η βελτίωση της δεξιότητας χάρη στην εξάσκηση, η ηθική ικανοποίηση και αυτοεπιβεβαίωση που αποκομίζει ένας επαγγελματίας ενόσω εργάζεται. Τα εξωγενή αγαθά είναι αντικείμενα ατομικής κτήσης και ανταγωνισμού, ενώ τα εγγενή διαχέονται σε ολόκληρη την κοινότητα που ασκεί την πρακτική.

Ερειδόμενοι στα παραπάνω, φθάνουμε πια στον ορισμό της αρετής: *«αρετή είναι μια επίκτητη ανθρώπινη ικανότητα της οποίας η κατοχή και η ενάσκηση τείνουν να μας καταστήσουν ικανούς να*

επιτύχουμε αγαθά εγγενή στις πρακτικές, ενώ η έλλειψή της εμποδίζει την επίτευξη τέτοιων αγαθών». Η ενάρετη άσκηση μιας πρακτικής απαιτεί, κατά τον Μακιντάιρ, μια *μύηση,* η οποία επιτυγχάνεται με τη διδασκαλία, τη μαθητεία, τη σύναψη μιας σχέσης με τους ομοτέχνους, την υπακοή σε κανόνες και την αποδοχή των κριτηρίων της αυθεντίας, την εγκόλπωση της παράδοσης και των επιτευγμάτων του παρελθόντος. Επιπλέον, προϋποθέτει την ένταξη σε μια *κοινότητα* που συνέχεται από ένα κοινό όραμα και μια κοινή αντίληψη για τα αγαθά. Τέλος, η αρετή δεν γίνεται να νοηθεί ειμή στο πλαίσιο μιας ανθρώπινης ζωής η οποία, αφενός έχει έναν *τελεολογικό* χαρακτήρα, τουτέστιν αποβλέπει σε έναν σκοπό, αφετέρου συγκροτεί *ολότητα,* δηλαδή διατηρεί την ενότητά της, και δεν είναι μια απλή διαδοχή, ένα συμπίλημα, ασυναφών επεισοδίων. Ο ενάρετος βίος είναι ένας βίος μη κατακερματισμένος, όπου η εργασία *δεν* διαχωρίζεται από τη σχόλη και ο επαγγελματικός τομέας από τον προσωπικό.

Ας δούμε λοιπόν την περίπτωση του μοιραίου σταθμάρχη της Λάρισας Βασίλη Σαμαρά. Σύμφωνα με το πόρισμα της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων, ο άνθρωπος αυτός προσελήφθη αρχικά στον ΟΣΕ το 1989 ως αχθοφόρος. Το 1990, κατέστη πτυχιούχος του ΤΕΛ Λάρισας στον Τομέα Κοινωνικών Υπηρεσιών (Τμήμα Βοηθών Ιατρικών και Βιολογικών Εργαστηρίων). Το 2011, με τον νόμο περί «κινητικότητας» των υπαλλήλων του Δημοσίου, μετατάχθηκε στη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας, και το 2018 κατατάχθηκε σε νέο κλάδο με ειδικότητα ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων. Το 2022, όντας 58 ετών, και 5 χρόνια πριν τη συνταξιοδότησή του, καταθέτει αίτηση για νέα μετάταξη σε μία από τις θέσεις σταθμάρχη που ζήτησε ο ΟΣΕ να καλυφθούν μέσω «κινητικότητας», λόγω έλλειψης προσωπικού. Επιλέγεται και, μετά από ολιγόμηνη θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, τοποθετείται σε ένα νευραλγικό πόστο, το σταθμαρχείο της Λάρισας, τον Ιανουάριο του 2023, μόλις ένα μήνα πριν το δυστύχημα. Είναι σημαντικό να προστεθεί ότι, το βράδυ του δυστυχήματος, ο άπειρος Σαμαράς είχε μείνει μόνος, διότι δύο άλλοι σταθμάρχες (οι Κωνσταντίνος Παυλόπουλος και Παναγιώτης

Χαμηλός) είχαν αποχωρήσει πριν τη λήξη της βάρδιας τους. Εξ αυτών, ο Χαμηλός ήταν συμβασιούχος ορισμένου χρόνου και εργαζόταν εκδίδοντας δελτία παροχής υπηρεσιών («με μπλοκάκι»).

Επί τη βάσει της προηγηθείσας έκθεσης της αρετής κατά Μακιντάιρ, είναι ολοφάνερο ότι ο σταθμάρχης Σαμαράς πόρρω απέχει από το να λογιστεί ένας «ενάρετος» επαγγελματίας. Η σταδιοδρομία του είναι πολυδιασπασμένη και κατατεμαχισμένη σε αποκομμένες μεταξύ τους δραστηριότητες. Απουσιάζουν απ' αυτήν η σταθερότητα, η προσήλωση, η μύηση σε μια κοινότητα ομοτέχνων και η μαθητεία, δια της οποίας επιτυγχάνεται η μετάδοση της πείρας. Από το βιογραφικό του και μόνο, προκύπτει ότι θα ήταν de facto αδύνατη η εκ μέρους του επιδίωξη εγγενών στην πρακτική του σιδηροδρομικού υπαλλήλου αγαθών, όπως η αριστεία του αποτελέσματος και η χαρά της προσφοράς σε έναν συγκεκριμένο τομέα. Η απασχόλησή του στον ΟΣΕ δεν αποτελούσε αναπόσπαστο κομμάτι της προσωπικής του ταυτότητας, ουσιώδη ποιότητα του βίου του, όπως συνέβαινε με τους σταθμάρχες, τους κλειδούχους και τους μηχανοδηγούς του μακρινού παρελθόντος, οι οποίοι, χωρίς να διαθέτουν προηγμένα τεχνικά μέσα και παρά τις απαρχαιωμένες υποδομές (π.χ. μονή γραμμή), εγγυόνταν την ασφάλεια των μεταφορών, χάρη στη γνώση και την ευσυνειδησία τους. Προσέτι, η συμπεριφορά και των τριών σταθμαρχών που είχαν βάρδια το βράδυ του δυστυχήματος δείχνει ότι οι εν λόγω εργαζόμενοι, πιθανότατα, δεν έβλεπαν το επάγγελμά τους ως μια κοινωνική αποστολή ούτε αυτοπραγματώνονταν μέσω αυτού, αλλά εκτελούσαν τη δουλειά τους με μόνο κίνητρο τον βιοπορισμό, ήτοι ήταν, σύμφωνα με τη μαρξική ορολογία, αλλοτριωμένοι.

Κεφαλαιοκρατία και τεχνικό σύστημα

Το επόμενο βήμα είναι να αναζητήσουμε τα συστημικά αίτια που επάγουν την παρακμή της αρετής. Ο Μακιντάιρ -ο οποίος υπήρξε στρατευμένος μαρξιστής τις δεκαετίες του '50 και του '60,

προτού μεταστραφεί στον αριστοτελισμό- υποστηρίζει πως, όταν η εργασία υποτάσσεται στο απρόσωπο κεφάλαιο, δεν εξυπηρετεί παρά μόνο τη βιολογική επιβίωση του εργαζομένου αφενός και τη θεσμοποιημένη απληστία του καπιταλιστή αφετέρου. Άρα χαρακτηρίζεται από σχέσεις μέσων και σκοπών αναγκαστικά εξωτερικές στα αγαθά που επιδιώκει ο εργαζόμενος και, ως εκ τούτου, εξορίζεται από τη σφαίρα των *πρακτικών.*

Παρεμφερώς, η Σιμόν Βέιλ επισημαίνει: *«Πρέπει να αλλάξει το καθεστώς της προσοχής κατά τη διάρκεια των ωρών εργασίας, η φύση των κινήτρων που ωθούν στην υπερνίκηση της οκνηρίας ή της εξάντλησης -κίνητρα που σήμερα είναι ο φόβος και τα λεφτά- η φύση της υπακοής … ο πλήρης διαχωρισμός της ζωής στην εργασία και της ζωής στην οικογένεια».* Η Βέιλ θίγει ομοίως και το ζήτημα της μαθητείας, της μεταλαμπάδευσης της σοφίας του παρελθόντος, και της στοίχισης στην παράδοση. Το επάγγελμα, υπογραμμίζει, δεν υπολογίζεται πια από την άποψη της συλλογικότητας και της ιδιαίτερης λειτουργίας του: *«Η συντεχνία ήταν ένας σύνδεσμος ανάμεσα στους νεκρούς, στους ζωντανούς και στους ανθρώπους που δεν είχαν ακόμα γεννηθεί, μέσα στα πλαίσια κάποιας συγκεκριμένης εργασίας. Σήμερα δεν υπάρχει τίποτα που να είναι έστω και λίγο προσανατολισμένο προς αυτή τη λειτουργία. Ο γαλλικός συνδικαλισμός είχε ίσως, γύρω στο 1900, κάποιες προθέσεις προς αυτή την κατεύθυνση, που γρήγορα εξανεμίστηκαν».*

Ο Χάρτμουτ Ρόζα παρατηρεί ότι *«στην ύστερη νεωτερικότητα τα επαγγέλματα δεν εκτείνονται πλέον στο σύνολο μιας επαγγελματικής ζωής· οι δουλειές αλλάζουν με υψηλότερο ρυθμό απ' ότι οι γενιές».* Το φαινόμενο αυτό απορρέει από την «κοινωνική επιτάχυνση» (τεχνολογική επιτάχυνση κι επιτάχυνση της κοινωνικής μεταβολής), η οποία με τη σειρά της τροφοδοτείται από τον ανταγωνισμό. Σ' αυτό το συγκείμενο, το ατομικό «σχέδιο ζωής» και ο αυτοπροσδιορισμός που ριζώνει σε ισχυρές αξιακές κρίσεις υποκαθίστανται από ευέλικτες «περιστασιακές ταυτότητες» που πάνε με το ρεύμα: *«κάθε φορά που υπάρχει μια νέα, ελκυστική ευκαιρία, πρέπει να είναι*

κανείς έτοιμος να βουτήξει». Επιπλέον, ο φρενήρης ρυθμός της καινοτομίας απαξιώνει αδιάκοπα την εργασιακή εμπειρία και υποσκάπτει τη μεταβίβαση γνώσεων από τη μια γενιά στην επόμενη. Τοιουτοτρόπως, μεταξύ άλλων, προκύπτει ένας επιβλαβής, δυσλειτουργικός, και ενίοτε επικίνδυνος, «αποσυγχρονισμός» τεχνικού συστήματος και ανθρώπινου παράγοντα.

Περαιτέρω, η ευόδωση της αρετής του επαγγελματία προσκόπτει στην κεφαλαιοκρατική πραγμοποίηση, και δη στον μηχανοποιημένο κατακερματισμό της παραγωγικής διαδικασίας, ο οποίος διαρρηγνύει τους δεσμούς που πάλαι ποτέ συνέδεαν τα επιμέρους υποκείμενα της εργασίας σε μια κοινότητα. Όπως αναλύει ο Γκέοργκ Λούκατς, οι εργαζόμενοι μετατρέπονται *«σε απομονωμένα, αφηρημένα άτομα, τα οποία δεν συνέχονται πλέον άμεσα-οργανικά … αλλά η συναρμογή τους μεσολαβείται μάλλον σε όλο και πιο μεγάλο βαθμό αποκλειστικά από τις αφηρημένες νομοτέλειες του μηχανισμού στον οποίο είναι ενταγμένα».* Παρομοίως, ο Ζακ Ελλύλ σημειώνει πως ο καθένας εργάζεται πια στον περιορισμένο τομέα του και καταπιάνεται να βρει λύσεις σε πολύ συγκεκριμένα και εξειδικευμένα προβλήματα, δίχως να έχει συνολική εποπτεία του συστήματος. Από τον εργαζόμενο απαιτούνται επίκτητα προσόντα τεχνικής φύσης, κι όχι κάποια εξαιρετική νοημοσύνη, πολλώ δε μάλλον γενική μόρφωση. Με άλλα λόγια, ενώπιον της ολοκληρωτικής ποσοτικοποίησης, οι ποιότητες, και μάλιστα οι ανθρώπινες, καθίστανται αμελητέες. Όπως είχε ήδη διαγνώσει ο Καρλ Μαρξ: *«Δεν υπάρχει πια ζήτημα ποιότητας. Μονάχα η ποσότητα αποφασίζει για όλα».*

Ο Λούκατς υπογραμμίζει ωσαύτως ότι, με τον αυξανόμενο ορθολογισμό και τη μηχανοποίηση της εργασιακής διαδικασίας, η δραστηριότητα του εργαζόμενου χάνει όλο και πιο πολύ τον *πρακτικό* της χαρακτήρα και μετατρέπεται σε μια *ενατενιστική* στάση απέναντι σε μια μηχανική-νομοτελειακή διεργασία, σ' ένα έτοιμο-κλειστό σύστημα, αυτονομημένο και ανεπηρέαστο από τον άνθρωπο. Όθεν, μεταβάλλονται αυτές τούτες οι βασικές κατηγορίες της *άμεσης* σχέσης των ανθρώπων με τον κόσμο. Όπως

είχε υποδείξει ο Μαξ Βέμπερ, η δια της επιστήμης και της επιστημονικά προσανατολισμένης τεχνικής νοησιοκρατική εκλογίκευση της ζωής *δεν* ισοδυναμεί με καλύτερη γνώση των βιοτικών συνθηκών της ύπαρξής μας, π.χ. των εργαλείων που χρησιμοποιούμε στην εργασία μας. *«Τουναντίον, ο άγριος γνωρίζει ασυγκρίτως καλύτερα …».* Ας φανταστούμε λοιπόν τον σταθμάρχη Σαμαρά μπροστά στον «πίνακα τηλεχειρισμού» του Σταθμού Λάρισας, όπου απεικονίζονται *«με φωτεινές ενδείξεις διαφόρων χρωμάτων»* οι εισερχόμενοι και εξερχόμενοι συρμοί, οι αλλαγές, και οι χαράξεις διαδρομών. Μάλιστα, ο ισχύων κανονισμός κυκλοφορίας τού επέβαλλε *υποχρεωτικά* να προβεί σε *αυτόματη* χάραξη δρομολογίου, η οποία, άπαξ και λάβει χώρα, *δεν επιτρέπει* εφεξής χειροκίνητες παρεμβάσεις και τροποποιήσεις!

Το πόρισμα της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων

Είναι αξιοσημείωτο ότι και το πόρισμα της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων τονίζει τη σημασία του ανθρώπινου παράγοντα και των συστημικών αιτίων που τον επηρεάζουν, προσεπικυρώνοντας αρκετούς ισχυρισμούς της ανάλυσης που προηγήθηκε.

Συγκεκριμένα, αναγνωρίζει ότι: *«Η Ευρωπαϊκή Ένωση από τη γέννησή της (ως ΕΟΚ) έχει ως συστατικό γενετικό υλικό τη φιλελεύθερη προσέγγιση για όλα σχεδόν τα οικονομικά ζητήματα, τη διαρκή τόνωση του ανταγωνισμού και το διαρκές άνοιγμα στον ανταγωνισμό κάθε σχεδόν δραστηριότητας (πλην της άμυνας). Στο πνεύμα αυτό και υπό τον ακραίο φιλελεύθερο οίστρο των αρχών της δεκαετίας του 1990 θέλησε να εισαγάγει τον ανταγωνισμό και στους σιδηροδρόμους. Θεώρησε μάλιστα ως προϋπόθεση και προαπαιτούμενο το διαχωρισμό (και στη συνέχεια τη διάσπαση) των δραστηριοτήτων που αφορούν τη σιδηροδρομική Υποδομή από εκείνες που αφορούν την Εκμετάλλευση – Λειτουργία».* Έτσι, *«ο ΟΣΕ με βάση το πδ 41/2005, υποχρεώθηκε σε διαχωρισμό*

δραστηριοτήτων, της διαχείρισης δηλαδή της σιδηροδρομικής υποδομής και της εκμετάλλευσης», ενώ «με την έξοδο το 2008-10 από τον Όμιλο ΟΣΕ της εταιρείας Εκμετάλλευσης (ΤΡΑΙΝΟΣΕ, σήμερα Hellenic Train) και την πλήρη ιδιωτικοποίησή της (το 2017) περιορίσθηκαν σημαντικά οι δίαυλοι συνεργασίας και συνέργειας ανάμεσα στην Υποδομή (ΟΣΕ) και την Εκμετάλλευση (Hellenic Train)». Έχουμε δηλαδή έναν ολοένα εντεινόμενο κατακερματισμό, ο οποίος υπαγορεύεται από τον ανταγωνισμό και το κυρίαρχο κοινωνικοοικονομικό μοντέλο. Ποιες είναι όμως οι επιπτώσεις στο έμψυχο δυναμικό;

Σύμφωνα πάντα με το πόρισμα: *«Το προσωπικό του ενιαίου ΟΣΕ είχε αγγίξει το 1984 τα 13.000 άτομα και μειώθηκε το 2007 σε περίπου 7.100 άτομα. Η μείωση προσωπικού συνεχίσθηκε σε οργανωμένη βάση μέχρι το 2010. Μετά το 2010 όμως έγιναν βίαιες μετακινήσεις-μετατάξεις εξειδικευμένου προσωπικού του ΟΣΕ σε Οργανισμούς (π.χ. νοσοκομεία) παντελώς άσχετους με το σιδηροδρομικό αντικείμενο. Έτσι, ο ΟΣΕ στερήθηκε τα στελέχη που είχε ανάγκη, χωρίς πρόνοια της Πολιτείας να αντικατασταθούν από νεότερα και εξίσου καταρτισμένα στελέχη… Πρακτικά την τελευταία δεκαετία το προσωπικό του ΟΣΕ ήταν περίπου στα ίδια επίπεδα και συστηματικά λιγότερο από το ½ του απαιτούμενου (σύμφωνα με εκτιμήσεις ανεξάρτητων προς τον ΟΣΕ διεθνών Αξιολογητών). Η αφαίμαξη αξιόμαχου δυναμικού από τον ΟΣΕ είναι μια από τις αιτίες μείωσης των επιπέδων ασφαλείας».* Ειδικότερα, το 2022 δούλευαν συνολικά στον ΟΣΕ μόλις 1000 εργαζόμενοι (οι 200 εξ αυτών με συμβάσεις έργου!), όταν το νέο οργανόγραμμα του Μαΐου του ιδίου έτους προέβλεπε *«αναγκαίο προσωπικό 2.182 άτομα, από τους οποίους στην υπηρεσία κυκλοφορίας 826 άτομα».*

Οι εμπειρογνώμονες παραδέχονται πως *«οι εργαζόμενοι αποτελούν το μοναδικό και πιο ανεκτίμητο κεφάλαιο μιας επιχείρησης. Αυτό ισχύει περισσότερο για μια επιχείρηση έντασης εργασίας (όπως ο σιδηρόδρομος …), με τους εργαζόμενους να εργάζονται υπό συνθήκες ακραίας πίεσης, που απαιτούν και τεχνογνωσία και ψυχικές-βιολογικές αντοχές».* Η σοβαρή έλλειψη προσωπικού

επιτείνει την πίεση και την υπερεργασία, με συνέπεια την καταρράκωση του ηθικού των εργαζομένων και την έλλειψη κινήτρων. Η μαθητεία, η μεταβίβαση της πείρας και της γνώσης από τους αρχαιότερους στους νεότερους σιδηροδρομικούς, η εδραίωση των δεξιοτήτων και της επαγγελματικής ευσυνειδησίας, εν ολίγοις όλα όσα συγκροτούν την αρετή του εργαζόμενου, παρεμποδίζονται ή/και εκλείπουν ολότελα μέσα σ' ένα τέτοιο καθεστώς αποξένωσης, άγχους κι ανασφάλειας για το μέλλον.

Τέλος, *«η καθετοποιημένη οργάνωση του ΟΣΕ δεν αφήνει πολλούς διαύλους ώστε ένα πρόβλημα (ακόμη και σημαντικό) να φθάνει εύκολα και γρήγορα από το προσωπικό 1ης γραμμής στη διοίκηση».* Εδώ, βλέπουμε ένα βλαβερό αποτέλεσμα της γραφειοκρατικής, συγκεντρωτικής, μη δημοκρατικής οργάνωσης της εργασίας. Ο Κορνήλιος Καστοριάδης έχει γράψει για την απώλεια παραγωγής, τη δυσλειτουργία και την αδυνατότητα ορθολογικού σχεδιασμού που προκύπτουν από τη μη συμμετοχή των εργαζομένων στη διεύθυνση. Επεκτείνοντας τη σκέψη του, θα μπορούσαμε να πούμε ότι η απουσία εργατικής αυτοδιαχείρισης συνεπάγεται ανάλογες δυσμενείς συνέπειες και στον τομέα της ασφάλειας.

Συμπεράσματα

Προς αποφυγή παρεξηγήσεων: Οι σκέψεις που εκθέσαμε ουδόλως αναιρούν ή απομειώνουν τις τεράστιες ευθύνες του Κράτους, και δη συγκεκριμένων πολιτικών προσώπων και κυβερνητικών παραγόντων, για το δυστύχημα, οι οποίες πρέπει να διερευνηθούν μέχρι τέλους και να αποδοθούν, τόσο σε πολιτικό όσο και σε ποινικό επίπεδο. Η παρουσίασή μας αποσκοπεί στα εξής:

Πρώτον, στο να δείξει ότι, τόσο το κυβερνητικό αφήγημα περί «ανθρώπινου λάθους», όσο και η μαχητική ρητορική της Αριστεράς και της Αναρχίας περί «κρατικού εγκλήματος», συνιστούν μάλλον απλουστευτικές, μονομερείς, (στη γλώσσα της εγελιανής διαλεκτικής) «αφηρημένες» προσεγγίσεις. Ασφαλώς, ο σταθμάρχης

έκανε λάθος, πλην όμως, για ανυπέρβλητους συστημικούς λόγους, το λάθος τούτο δεν ήταν απλώς πιθανό, αλλά προδιαγεγραμμένο: αν δεν γινόταν απ' αυτόν, θα γινόταν, αργά ή γρήγορα, από κάποιον άλλον· αν δεν γινόταν το βράδυ εκείνο, θα γινόταν ένα άλλο. Διότι ο σταθμάρχης δεν δύναται πια να είναι «ενάρετος», ακόμη και να το θέλει, όντας αλλοιωμένος από το τεχνο-καπιταλιστικό σύστημα κι εγκλωβισμένος σ' αυτό, αναγκασμένος να υπακούει στα κελεύσματά του εφ' όρου ζωής.

Δεύτερον, στο να αναδείξει τη σημασία του ανθρώπινου παράγοντα και να αμφισβητήσει την επικρατούσα ιδεολογική αυταπάτη, ότι η λύση του προβλήματος της ασφάλειας των σιδηροδρομικών μεταφορών έγκειται αποκλειστικά ή κυρίως στις (ομολογουμένως αναγκαίες) τεχνικές τελειοποιήσεις ή, ακόμη παραπέρα, στην ολοκληρωτική εκτεχνίκευση. Δυστυχώς, όπως διαγιγνώσκει ο Ελλύλ, *«το τεχνικό περιβάλλον μάς επιβάλλει να θεωρούμε τα πάντα σαν τεχνικά προβλήματα… ο τρόπος σκέψης μας σήμερα έχει την έντονη τάση να αντιμετωπίζει αυθόρμητα όλα τα θέματα και όλες τις καταστάσεις σαν ζητήματα Τεχνικής. Όταν δεν διαθέτουμε μια τεχνική προκειμένου να αντιμετωπίσουμε κάποιο διοικητικό ή ψυχολογικό ζήτημα, περιερχόμαστε σε αμηχανία. Είμαστε υποχρεωμένοι να ανάγουμε κάθε κατάσταση σε τεχνικούς όρους, έτσι ώστε να την κάνουμε όντως τεχνικό πρόβλημα».* Η Κυβέρνηση υπόσχεται την προμήθεια κι εγκατάσταση προηγμένων τεχνικών συστημάτων, και η Αντιπολίτευση την εγκαλεί για τις σχετικές ολιγωρίες και παραλείψεις της. Ωστόσο, όπως πολύ σωστά, κατά τη γνώμη μας, προειδοποιούν οι εμπειρογνώμονες, *«ο σιδηρόδρομος είναι ένα ανθρωποτεχνικό σύστημα που απαιτεί διαρκή και αποτελεσματική συνέργεια ανθρώπινου δυναμικού και τεχνολογικού εξοπλισμού. Και η καλύτερη τεχνολογία όμως μπορεί να αποδειχθεί μικρής χρησιμότητας και αποτελεσματικότητας αν δεν υπάρχει το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό που πρωτίστως πρέπει να πιστεύει σε αυτό που κάνει και στην αποστολή που του έχει ανατεθεί».* Επανερχόμαστε έτσι στο ζήτημα της «αρετής» του εργαζόμενου και των αντικειμενικών συνθηκών που την ευοδώνουν ή απεναντίας τη φαλκιδεύουν.

Εν τέλει, αγόμαστε σε μια καθαρά πολιτικής υφής διαπίστωση: ότι δεν αρκούν οι μερικές λύσεις, αλλά απαιτείται μια *συνολική* μεταμόρφωση της κοινωνίας, με άρση της κεφαλαιοκρατικής πραγμοποίησης, συνεταιριστικό τρόπο παραγωγής και δημοκρατική οργάνωση της εργασίας, ώστε οι τεχνικές πρόοδοι να μην επιφέρουν την ατροφία και την ποδηγέτηση της ανθρώπινης νόησης και δημιουργικότητας, αλλά να αξιοποιούνται για την ελεύθερη και ανεμπόδιστη εκτύλιξη κι εκπλήρωσή της. Το έμψυχο δυναμικό δεν θα πάψει, ούτε και στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης, να αποτελεί τον βασικό πυλώνα, όχι μόνο της ασφάλειας των σιδηροδρομικών μεταφορών, αλλά γενικώς των κοινωνικών υπηρεσιών: της παιδείας, της υγείας κ.λπ. Επομένως, οφείλουμε να καλλιεργήσουμε το έδαφος επί του οποίου η λησμονημένη «αρετή» των ανθρώπων, και δη των πάσης φύσεως επαγγελματιών, θα ανθίσει και πάλι.

** Ο Γιώργος Κρανιδιώτης σπούδασε Ιατρική και Φιλοσοφία στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ). Είναι Διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ και κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην Ιστορία της Φιλοσοφίας (Φιλοσοφική Σχολή ΕΚΠΑ). Εργάζεται ως ιατρός του ΕΣΥ. Από τις εκδόσεις «Νέον» κυκλοφορεί το βιβλίο του Δοκίμια για την ευθανασία, τη βιοηθική και τον θάνατο (Αθήνα, 2024).*

(Προκαπιταλιστικό) έγκλημα και τιμωρία σε ένα αόρατο

χωριό

Του Νώντα Σκυφτούλη

Η ανατίναξη του άδειου σπιτιού στα Βορίζια είναι μία πρωτόγνωρη μεν αλλά ανώτερη μορφή κοινωνικού εγκλήματος. Ανώτερη ακόμη και από τον φόνο.

Ένα καινούργιο σπίτι νόμιμο πολεοδομικά, που δεν αμφισβητούνται οι κοινόχρηστοι χώροι και η γειτνίαση, έτοιμο να κατοικηθεί από μια συγκεκριμένη πυρηνική οικογένεια , αποτελεί το έδαφος για την παραγωγή και αναπαραγωγή ζωής με προοπτική ένα μακρινό μέλλον. Είναι το σταθερό σημείο ασφάλειας απέναντι στις ρευστές καιρικές συνθήκες της υπαίθρου που προκαλούν γενικευμένη ρευστότητα στην επιβίωση. Το σπίτι στο χωριό αποτελεί προσωπική και όχι ατομική ιδιοκτησία και μην την συγχέουμε με το “ένα κεραμίδι πάνω από το κεφάλι σου”, προϊόν της μετακίνησης στις πόλεις με συνέπεια την εμπορευματοποίηση και να βρισκόμαστε με το μεγαλύτερο ποσοστό ιδιοκτησίας κατοικιών στην Ευρώπη. Ναι μεν ίδιο ήταν το κίνητρο αφού άνθρωποι από τα χωριά γέμισαν τις μεγαλουπόλεις αλλά οι συνέπειες είναι τελείως διαφορετικές.

Το έδαφος αυτό, όχι σαν ιδιοκτησία αλλά σαν ύπαρξη ζωτικών σχέσεων, ανατινάζεται με σκοπό το εκρίζωμα των χρηστών. Είναι με άλλα λόγια ένα είδος πραγματικού αφανισμού αφού αποκλείεται κάθε μορφή ύπαρξης στο συγκεκριμένο έδαφος.Τον αφανισμό με τα εκρηκτικά τον αποφάσισαν με βάση την ισχύ της βίας όχι η υποτιθέμενη “κοινότητα”!!!! αλλά η εξατομικευμένη βούληση του Δυνατού. Προφανώς, ο δράστης-ες είναι εκτός σημερινού κοινωνικού πλαισίου και πράγματι τέθηκαν εκτός.

Στη ζωή όπως και στη φύση υπάρχει πάντα ο πιο Δυνατός και αυτό ας το έχουν υπόψιν τους όλοι οι Δυνατοί.Υπό τις σημερινές συνθήκες θέσμισης και νομιμότητας πως μπορούσε να λυθεί; Να καταγγείλουν στην αστυνομία; Το έκαναν, η αστυνομία να κάνει έρευνες, να τους συλλάβει, να δικαστούν, να κάνουν αγωγές να

αποζημιωθούν, να επανορθώσουν τις ζημιές του σπιτιού και να μπει μέσα το ζευγάρι. Αυτή είναι η ρομαντική εκδοχή που την γράφουμε έτσι όπως θα γράφαμε για ένα έγκλημα προβλεπόμενο-συγκαιρινό. Αυτό αφορά έγκλημα πρωταρχικής συσσώρευσης των πολέμων.

Ούτε η αστυνομία, ούτε το κράτος μπορούσε να κάνει, ούτε και έκανε τίποτα. Σε αυτές τις περιπτώσεις άλλοι μπορεί να είναι αποτελεσματικοί, αρκεί να τους διακρίνει στοιχειώδης κοινωνική συνείδηση.Επί δύο σχεδόν μέρες οι θιγόμενοι του ανατιναγμένου σπιτιού βγήκαν με τα καλάσνικοφ και πυροβολούσαν από πάνω, από κάτω και από όλες τις μεριές του χωριού προς το σπίτι του υποτιθέμενου αυτουργού της ανατίναξης. Μέχρι που έκανε την έξοδο του Μεσολογγίου με τα γνωστά αποτελέσματα που έχουν αυτές οι έξοδοι.

Οι σφαίρες περνούσαν πάνω από τα κεραμίδια πάνω από τις στέγες και πάνω από τα κεφάλια όλων των χωριανών. Κανείς τους δεν άκουγε αυτές τις κατά ριπάς-κραυγές; Πως λουφάξατε έτσι ρε παιδιά; Αόρατο το χωριό.Πρόκειται για συνενοχή από φόβο που φτάνει στα όρια της δειλίας. Φυσικά, η καπιταλιστική εξατομίκευση έχει τεμαχίσει την κοινωνία αλλά υποπτεύομαι ότι προέρχεται από την βαλκανική καταγωγή μας πριν από τον καπιταλισμό.

Μόλις έγινε η ανατίναξη του σπιτιού την άλλη μέρα θα μπορούσε ο πρόεδρος της κοινότητας, ο Δήμαρχος της περιοχής μαζί με το συμβούλιο να καλέσει συνέλευση έξω από το καταστραμμένο κτίριο με πρόταση τη συλλογική ή με συλλογικό κόστος επιδιόρθωση των ζημιών. Και την επόμενη μέρα αν δεν έβγαινε ο προϋπολογισμός άντε να φέρουν στη συνέλευση και τον περιφερειάρχη. Με την απόφαση ότι το σπίτι αυτό τελεί υπό την προστασία της κοινότητας. Έτσι, τα πράγματα θα κυλούσαν αρμονικά και για το μέλλον. Διότι τώρα ακόμη και όλοι οι ένοχοι να δικαστούν δεν πρόκειται να καθίσει κανένας πάνω από 10 χρόνια, γιατί πρόκειται για συμπλοκή και δικαστικά δεν βγαίνουν ισόβιες με τίποτα. Και τα 10 χρόνια περνάνε γρήγορα.

Στα Βορίζια είναι ευκαιρία να κάνουν συνέλευση, έστω και τώρα, και με αυτή την αφορμή και σε άλλα χωριά, όμως κι εδώ στην Αθήνα στην κάθε πολυκατοικία. Γιατί το κράτος έρχεται μετά και μπορούμε να μην το έχουμε καμία ανάγκη.

Τσούκα Πέτσικ-Γάζα

Του Νώντα Σκυφτούλη

Όταν καταλήγεις να βρίσκεσαι σε εκείνο το παλιό ύψωμα- όπως το αποκάλεσε ο Χαρίλαος- το 2520 είτε στο όνομα του κομμουνισμού είτε στο όνομα του θεού και έχεις το τελεσίγραφο του Βαν Φλίτ ή του Τράμπ απέναντί σου οι επιλογές είναι συγκεκριμένες. Δεν υπάρχουν μεσάζοντες δεν υπάρχουν αλληλέγγυοι δεν υπάρχουν ΜΜΕ. Κάθε γνώμη κάθε μεσολάβηση είναι έπεα πτερόεντα και αυτοαναφορικές φούσκες. Δεν υπάρχουν νοήματα δεν υπάρχουν εθνικά θρησκευτικά ή πολιτιστικά νοήματα. Όλα αυτά μεταφέρονται στη μόνη υπαρκτή μεσολάβηση που είναι θάνατος και κανένας άλλος.

Οι Σταυραετοί του Γράμμου πήραν την απόφαση. Φεύγοντας το κράτος δεν τους συμπεριφέρθηκε καλά. Οπισθοχωρώντας τους πυροβολούσαν με τα αεροπλάνα και ο Λαιμός γέμισε πτώματα και η Πρέσπα αίμα. Ας είναι. Με τη ζωή είπαν και πέταξαν στην Τασκένδη στη Βουδαπέστη και αλλού και δημιούργησαν ζωή χωριά συλλόγους πολιτισμό. Έφυγαν 35 χιλιάδες μαζί με τα παιδιά και έγιναν 100.000. Ήρθαν με, απώλειες τους δικούς μας μακεδόνες, σενιαρισμένοι ωραίοι και ξανάσμιξαν με τους δικούς τους μετά απο 30 χρόνια το κόμμα πάλι στο προσκήνιο με νέες θέσεις και προοπτικές.Καμιά συμφωνία δεν έγινε και κανένας διαπραγματευτής δεν υπήρχε και κανένας ΟΗΕ δεν υπήρχε και έμεινε η διαρκής κρατική εκδίκηση όλα αυτά τα πέτρινα χρόνια.

Στο ίδιο σημείο βρίσκονται και οι μάρτυρες της Χαμάς αλλά και

άλλοι ένοπλοι αγωνιστές με καλύτερους φυσικά όρους αφού κράτη διαπραγματεύονται, η παγκόσμια κοινή γνώμη είναι παρόν οι αλληλέγγυοι σε όλο τον κόσμο αγωνίζονται. Είπαμε όμως όταν βρίσκεσαι στην Τσούκα Πέτσικ δεν έχουν καμιά χρησιμότητα.

Η Χαμάς αποφάσισε απο ότι φαίνεται τη ζωή. Για τους μαχητές αλλά και για τους αμάχους. Να υπάρχει Παλαιστινιακό κράτος και σε αυτό θα παράξουμε ζωή και μετά απο όλα αυτά να υπάρχει και Ισραηλινό κράτος. Δεν είναι υποχώρηση πολιτική γιατι είπαμε ότι σε αυτη τη θέση δεν υπάρχει πολιτικό μεσολαβεί μόνο ο θάνατος και στη στάση απέναντι σε αυτόν μεταφέρονται όλα. Είναι η υποχώρηση του θανάτου έναντι της ζωής. Είναι βέβαιο ότι τρίτοι γύροι δεν μπορούν να υπάρξουν και δεν υπήρξαν ποτέ, όσο και να απαιτούν αυτοί που θέλουν αίμα για κάρβουνο προκειμένου να γράφουν και να φαντασιώνονται ή να μπερδεύονται με ανέξοδες και αναίμακτες αγωνιστικές πανούκλες. Με αυτή την απόφαση της Χαμάς αποκαθίσταται το πολιτικό με στόχο το Παλαιστινιακό κράτος και η πίεση γίνεται και θα γίνεται πλέον αποκλειστικά στο κράτος του Ισραήλ και στην ιδεολογία του.

Με δυο λόγια θα μπορούσα να τα γράψω όλα αυτά και να πω: ας αφήσουμε αυτούς που διαπραγματεύονται με αίμα να αποφασίσουν για να σταματήσει η ροή του. Οι συνειρμοί δεν είναι συμβολικοί αλλά πραγματικοί και σε επίπεδο αγριότητας και σε επίπεδο θυμάτων , εξόριστων φυλακισμένων εκτελεσμένων και απαγωγών και βαρέως οπλισμού και σε όλα.

Για τη γενική απεργία της 22/09/2025 στην Ιταλία (Pic-

Vid)

Από την Α.

Στις 22 Σεπτεμβρίου η Ιταλία βρέθηκε υπό γενική απεργία προς αλληλεγγύη στην Παλαιστίνη, τη Γάζα και το λαό που μάχεται ενάντια στις δολοφονικές πολιτικές κινήσεις του Ισραήλ αλλά και της ιταλικής κυβέρνησης που το στηρίζει. Το κάλεσμα έγινε κυρίως από τα σωματεία βάσης εργαζομένων σε όλη τη χώρα, αλλά φυσικά υποστηρίχθηκε από πληθώρα αντιφασιστικών και αντισιωνιστικών οργανώσεων. Χιλιάδες άνθρωποι βρέθηκαν στους δρόμους μικρών και μεγάλων πόλεων, παιδιά, μαθητές, φοιτητές, ηλικιωμένοι, κλείνοντας λιμάνια, σταθμούς τρένων και κεντρικούς αυτοκινητοδρόμους με σύνθημα «BLOCCHIAMO TUTTO», δηλαδή μπλοκάρουμε τα πάντα. Και έτσι έγινε, τα πάντα μπλόκαραν – γιατί τα μπλόκαραν οι διαδηλωτές, με τα ίδια τους τα χέρια.

Και κάπως έτσι, για πρώτη φορά έπειτα από πολλά χρόνια (ίσως μετά τα γεγονότα της Γένοβας στις αρχές του 2000) οι δρόμοι της Ιταλίας ξαναπλυμμήρισαν με αστυνομική βία, καταστολή και κυβερνητικό μίσος. Αξίζει σε αυτό το σημείο να ειπωθεί πως πέραν των μεγάλων επεισοδίων πέρσυ στις 5 Οκτώβρη στη Ρώμη – όπου και υπήρξε ξανά μεγάλη κινητοποίηση για την Παλαιστίνη, τα τελευταία χρόνια η χώρα της Ιταλίας δεν έτυχε να κληθεί αντιμέτωπη με τόσο μαζικές κοινοποιήσεις που ήταν ικανές να ξυπνήσουν μνήμες των συνεδρίων της G8 στη Γένοβα. Οι χτεσινές κινητοποιήσεις, λοιπόν, πέραν της τεράστιας σημασίας τους ως μήνυμα αλληλεγγύης και στήριξης έναντι στην παλαιστινιακή γενοκτονία, αποτέλεσαν και ημέρα επαγρύπνησης της αντίστασης του λαού και των κινημάτων ενάντια στην καταπίεση. Μιλάμε για μια ημέρα διπλής νίκης, αλλά όπως αναφέρθηκε πολλαπλά και από τα κινήματα – «ημέρα ελπίδας», αφού είναι πλέον ξεκάθαρο πως τελικά τίποτα δε σταμάτησε το μακρινό 2001. Για πρώτη φορά βγήκαν στους δρόμους άνθρωποι που ίσως ποτέ ξανά δεν είχαν απεργήσει, παιδιά που πρώτη φορά στη ζωή τους είδαν τον κόσμο να αντιστέκεται. Την ίδια στιγμή, ο τύπος αναφέρει

«διαταραχές» χωρίς προηγούμενο, και χαρακτηρίζει όσα άτομα βγήκαν στο δρόμο «εξτρεμιστές» ή «αντάρτες», αντικυβερνητικούς εκπροσώπους και άλλα, δίχως να γίνεται λόγος για την πολιτική και την ηθική του ζητήματος.

Μεγάλα λιμάνια της χώρας όπως η Γένοβα, το Λιβόρνο, η Ραβέννα, η Βενετία, η Ανκόνα κατακλύστηκαν από διαδηλωτές όπου μπλόκαραν την κυκλοφορία πλοίων και οχημάτων για ώρες. Αντίστοιχα, τεράστιοι σιδηροδρομικοί σταθμοί όπως αυτός του Μιλάνο και της Νάπολης δέχτηκαν τεράστια πίεση από τους διαδηλωτές. Η Ρώμη γέμισε με δράσεις μικρών και μεγαλύτερων διαστάσεων καταγράφοντας ιστορικά ρεκόρ συμμετοχής του κόσμου στην πρωτεύουσα μπλοκάροντας κεντρικούς αυτοκινητοδρόμους και εθνικές οδούς, όπως συνέβη και στην Μπολόνια. Φυσικά, όλες οι δράσεις που επέφεραν άμεση ενόχληση και αποτελεσματικά εμπόδιζαν τη συνέχιση της «κανονικότητας», κάνοντας ακόμη πιο ηχηρό το μήνυμα της απεργίας, πνίχθηκαν από δακρυγόνα, αστυνομικές αύρες και άπλετο ανθρωποκυνηγητό με διαδηλωτές να σέρνονται στα πεζοδρόμια από χέρια μπάτσων που δε σταμάταγαν να τους δέρνουν έως ότου καταλήξουν στο νοσοκομείο. Την ίδια στιγμή ωστόσο, στην αντίπερα όχθη της ιστορίας, οδηγοί οχημάτων σε δρόμους όπου η κυκλοφορία έκλεισε, στέκονταν αλληλέγγυοι με τους διαδηλωτές, υψώνοντας τις γροθιές τους χωρίς καμία επιζήτηση της λήξης των δράσεων.

Ας περάσουμε, λοιπόν, σε μια συνοπτική καταγραφή της απεργιακής ημέρας στην Μπολόνια. Τα πρώτα καλέσματα ξεκίνησαν από τις 8 το πρωί με στόχο οι φοιτητές να παρέμβουν σε κάθε μάθημα όπου οι καθηγητές δεν απεργούσαν μπλοκάροντας την διαδικασία, και φυσικά δίνοντας έτσι την ευκαιρία και σε κάθε άλλο φοιτητή που θα ήθελε, να έχει την ευκαιρία να συμμετάσχει στις διαδηλώσεις. Από τις 9.30πμ ξεκίνησαν συλλογικά ατομικότητες και κολλεκτίβες από όλα τα προάστια της πόλης με στόχο να μαζευτούν στις 10.30πμ στην κεντρική πλατεία της πόλης, Piazza Maggiore, από όπου και θα ξεκινούσε επίσημα η μέρα. Μετά τις πρώτες καταγραφές γίνεται λόγος για πάνω από 50.000 άτομα, με δημοσιεύματα να αναφέρουν ακόμη και πάνω

100.000 (σε μια πόλη των 391.000 – 1 στους 4 περίπου ήταν στον δρόμο). Εφόσον η κεντρική πλατεία αλλά και οι τριγύρω δρόμοι βούλιαξαν από τον κόσμο στις 11.30 σχεδόν, ξεκίνησε μια μαζικότατη πορεία, η οποία πέρασε από όλους τους μεγάλους κεντρικούς δρόμους. Όταν η πορεία έφτασε στο ύψος του σιδηροδρομικού σταθμού, συναντήσαμε κάτι πρωτοφανές. Αστυνομικές δυνάμεις είχαν κατακλύσει το σταθμό και τους γύρω δρόμους, φοβούμενοι πως μετά την εισβολή των διαδηλωτών στο σταθμό το 2024 στις αντίστοιχες κινητοποιήσεις για την Παλαιστίνη, θα συνέβαινε το ίδιο. Φέτος, όμως, η πορεία ακολούθησε μια διαφορετική διαδρομή, βγήκε εκτός του κέντρου, έφτασε στο κεντρικότερο σημείο ένωσης του κέντρου με την εθνική οδό και εκεί σχηματίστηκε κάτι όμορφο. Διαδηλωτές μαζί με εργαζομένους συνεργάστηκαν και έκλεισαν τόσο τη βάση του αυτοκινητοδρόμου αλλά και όλη την επάνω γέφυρα, διακόπτοντας την κυκλοφορία προς κάθε δυνατή κατεύθυνση και κρατώντας κλειστούς πάνω από 4 δρόμους. Η κατάσταση παρέμεινε έτσι για αρκετή ώρα έως ότου οι διαδηλωτές ξεκίνησαν ειρηνικά να αποχωρούν με στόχο να συνεχίσουν την πορεία, η οποία θα κατέληγε ξανά στο κέντρο της πόλης έπειτα από ήδη 5 ώρες στο δρόμο.

Και τότε, ενώ πάνω στη γέφυρα είχε αποχωρήσει μεγάλο κομμάτι του κόσμου, αστυνομικές δυνάμεις περικύκλωσαν τους «τυχερούς» που είχαν μείνει πιο πίσω και επιτέθηκαν αναίτια στους ήδη υποχωρούντες διαδηλωτές. Οι συγκρούσεις κράτησαν αρκετή ώρα και οδήγησαν πολλούς ανθρώπους να τρέχουν πανικόβλητοι κατεβαίνοντας εκτός δρόμου – μέσα από ένα λόφο, ανήμποροι να αναπνεύσουν. Τελικός απολογισμός 7 συλληφθέντα (γίνεται λόγος και για $8^{ο}$).

Εξαιτίας λοιπόν, της κατάστασης και ενώ η ώρα ήταν ήδη 5μμ, η πορεία έχοντας ακόμη τεράστια δυναμική κόσμου, κατευθύνθηκε προς την piazza Lucio Dalla, όπου και αποφασίστηκε να κινηθεί συλλογικά προς το αστυνομικό τμήμα σαν ένδειξη αλληλεγγύης. Μετά από αρκετές ώρες αναμονής και γύρω στις 9μμ, γνωστοποιήθηκε πως θα αφεθούν ελεύθερα 4 άτομα, ενώ δεν υπήρξε

απόφαση για τα υπόλοιπα. Μεταξύ 6μμ και 9μμ η πλατεία που βρίσκεται μπροστά στο ΑΤ είχε γεμίσει με κόσμο, που ζητούσε την άμεση απελευθέρωση των συλληφθέντων και δεν υποχώρησε ούτε όταν η αστυνομία προσπαθούσε να τους απομακρύνει προετοιμάζοντας αύρες, δακρυγόνα και γκλοπ. Αποφασίστηκαν περαιτέρω ανοιχτά καλέσματα για δράσεις αλληλεγγύης προς τα συλληφθέντα αλλά και συνέχιση των δράσεων υπέρ της στήριξης του αγώνα του παλαιστινιακού λαού.

Τίποτα δε θα σταματήσει, ενώ η Παλαιστίνη φλέγεται. Σκατά στις πολιτικές που δολοφονούν αθώους, όπως και σε όσες τις στηρίζουν. Ο ιταλικός λαός δεν καθρεφτίζεται ευτυχώς στο πρόσωπο της Μελόνι, κι αυτό χθες αποδείχθηκε ξανά.

Φωτογραφίες

Γένοβα

Βενετία

Μπολόνια

Μπολόνια

Βίντεο

https://www.babylonia.gr/wp-content/uploads/2025/09/f0f35a6eca20951b6903b925b3a525a57f7d992aebc673e4e5bc6eafda5c8fa8.mp4

https://www.babylonia.gr/wp-content/uploads/2025/09/af0e94d545ca31a0fb410b07eb234ba5444031db7da13fa8210fc55d66859e6d.mp4

https://www.babylonia.gr/wp-content/uploads/2025/09/42053a90904cb60c792c50c8d5a0f8a7594e54dd1a08e9e6c445b4d246818c67.mp4

https://www.babylonia.gr/wp-content/uploads/2025/09/9131fadffe7c86ec4e621e1d08a0b40a9cb8e18c0e3a05ae22fa3d296a728918.mp4

One shot

Του Νώντα Σκυφτούλη

Το είπα στον ξάδερφο όταν θα με έπαιρνε για αγριοκάτσικα στην Οξειά (Εχινάδες, απέναντι από τον Παλιοπόταμο) και μου το ξέκοψε από την αρχή. *«Ούτε με μία ούτε με δέκα βολές πιάνεται το κατσίκι και να είσαι δίπλα μας γιατί το κατσίκι αυτό δεν είναι γίδι, θα σε γκρεμοτσακίσει, εξάλλου εσύ για να ρίξεις ήρθες, σταμάτα λοιπόν τις μαλακίες».* Το βούλωσα διαπιστώνοντας ότι Αμερικάνοι άνθρωποι και Ελαφοκυνηγοί δεν πρόκειται να γίνουμε ποτέ. Αλλά αυτό το one shot μου έμεινε για να χαρακτηρίζω τις καθαρές επιλογές, τις χωρίς παραμύθια και παραμυθάκια, τις χωρίς φασαρία και ρόλους και ιδεολογικές μεσολαβήσεις.

Ας εισέλθουμε σε μία τέτοια επιλογή με τίτλο η δικαιοσύνη μιας εκτέλεσης.

Είναι, λοιπόν, γνωστό ότι στις κηδείες κλαίμε και στους γάμους γελάμε. Αυτό δεν μπορεί να αποτελέσει εξαίρεση για κανέναν και ούτε βεβαίως για τον Τσάρλι Κερκ. Ο Κερκ, βέβαια, εκτός από τον Τράμπ και τη Ζαχάροβα, έχει εκατομμύρια φίλους και οπαδούς να τον κλάψουν και δεν του χρειάζεται να πλαντάξουμε όλοι στην οδύνη και στα μοιρολόγια.

Ήταν Δικαιοσύνη η εκτέλεση; Ο δράστης είχε δικαίωμα να το κάνει; Είναι ερωτήματα που προκαλούν ιστορικούς συλλογισμούς γύρω από το κεντρικό διακύβευμα απονομής της δικαιοσύνης. Μπορούν οι πάντες να την απονέμουν; Και στο όνομα τίνος; Μπορεί να υπάρξει λαϊκή δικαιοσύνη;

Στο όνομα ενός λαϊκού στρατού μπορεί να εκτελεστεί κάποιος που δεν ανήκει στο λαϊκό στρατό και αυτό να ταυτίζεται με το καθολικό αίσθημα της δικαιοσύνης; Ασφαλώς όχι, διότι αυτή η εκτέλεση είναι μια πολεμική πράξη της πάλης που διεξάγει ο λαϊκός στρατός για τους σκοπούς του.

Ακόμη και έναν δωσίλογο (συνέβη αυτό) μπορεί η συνέλευση του χωριού να τον εκτελέσει; Φυσικά μπορεί να αποφασίσει να του επιβάλλει την θανατική ποινή, αλλά ποιος ή ποιοι θα τον εκτελέσουν; Αυτό δεν μπορεί καμιά συνέλευση να το αποφασίσει. Τελικά τι θα γίνει με έναν άνθρωπο που κηρύχτηκε "ιερός" (φονεύσιμος) από τη συνέλευση; Η Δικαιοσύνη και εδώ είναι ατελής, αν αυτός ο άνθρωπος (κατηγορούμενος) δεν υποστεί την εφαρμογή της απόφασης.

Μπορεί μια ένοπλη οργάνωση να παράξει Δικαιοσύνη εκτελώντας άνθρωπο στο όνομα ενός αφηγήματος ιδεολογικού ή θεολογικού; Μπορεί να το κάνει, αλλά στα πλαίσια της αντιπαράθεσης. Αυτές οι εκτελέσεις είναι μια συνήθης τακτική μιας αντιπαράθεσης και συνιστούν το ποινικό δίκαιο του εχθρού από την ανάποδη.

Όταν εκτελέστηκαν οι φασίστες στο Ν. Ηράκλειο, μια πράξη αναμενόμενη ως φυσικό επόμενο, είχα την κρυφή ελπίδα της μη ανάληψης ευθύνης για τα ερωτήματα που θέτουμε πιο πάνω. Ναι μεν όλοι στο δημόσιο χώρο ή σχεδόν όλοι το είχαν "αποφασίσει", όμως το ποιος θα το έκανε δεν είχε αποφασισθεί. Θα μπορούσαν οι αποθανόντες να μην κυκλοφορούν στο δημόσιο χώρο και αυτό θα ήταν Δικαιοσύνη, μετά όμως την ανάληψη ευθύνης εισέρχεται το ποινικό δίκαιο του εχθρού και μειώνεται η καθολικότητά της.

Αυτά τα ευρωπαϊκά διλήμματα και ερωτήματα πηγάζουν από τις ερμηνείες συγκρότησης της φιλελεύθερης ουτοπίας και επεκτάθηκαν με την εισαγωγή της ιδεολογίας ως μεσολαβητικού μηχανισμού ανάμεσα στην νόηση και στα αισθητά. Ό,τι και να πούμε εμείς, οι Ευρωπαίοι του διαφωτισμού και στη συνέχεια του ρομαντισμού, στην περίπτωση της εκτέλεσης του Κερκ δεν έχει καμία σημασία. Πρόκειται για μια Αμερικάνικη υπόθεση με Αμερικανούς ανθρώπους και με Αμερικάνικο ήθος.

Ο Τζέφερσον το ξεκαθάρισε από την αρχή δίνοντας τη λαϊκή νομιμότητα στο σύνολο των θεσμών προκειμένου να τους διαχειρίζονται. Να ψηφίζουν δικαστές, να ψηφίζουν σερίφηδες, να ψηφίζουν δημάρχους, προέδρους και το κογκρέσο (διαρκές

κυβερνητικό συνέδριο) πάνω από όλα. Μαζί με αυτά τους παρείχε το δικαίωμα οπλοφορίας σαν μια κατοχή του ποσοστού βίας που τους αντιστοιχούσε. Και όλα αυτά όχι για κάποια ιδεολογική ουτοπία, αλλά για την επιδίωξη της ευτυχίας. Ανάμεσα στους εργάτες και στα αφεντικά δεν μεσολαβούσαν ιδεολογίες, συνδικάτα και σοσιαλδημοκρατίες , αλλά η άγρια αμεσότητα της ταξικής πάλης.

Αυτή η λαϊκή νομιμότητα είναι που νομιμοποιείται και νομιμοποιεί και που μπορεί να φτάσει στην αυτοθέσμιση και στην αυτονομία ακόμη, χωρίς να αναθέσει σε καμιά διαχωρισμένη εξουσία την δικαιοσύνη. Ούτε φυσικά στα λαϊκά δικαστήρια ούτε στα αστικά ούτε στα πράσινα ούτε στα κόκκινα, που εκτός του ότι αντλούν την ισχύ τους από ένα κράτος, πάλι 3, 5, 7 άνθρωποι κάθονται πίσω από κάποια έδρανα και δικάζουν και φυσικά αποτελούν τον ορισμό της ετερονομίας.

Ο Κερκ είχε διευρύνει και εμβαθύνει το σύγχρονο ρατσιστικό πλαίσιο με τεράστια και ουσιαστική επιτυχία. Κωδικοποιώντας το φαντασιακό της ΚΚΚ δημιούργησε ενεργητική πολιτική συνείδηση και μέσα από αυτή τη διαδικασία αναδύθηκε σαν μοναδική προσωπικότητα. Πράγματι, μετατράπηκε σε μοναδικότητα και διαθλώνται στο πρόσωπό του οι προλήψεις, οι δεισιδαιμονίες, οι φόβοι εκατομμυρίων ανθρώπων και όχι μόνο στην Αμερική. Ο σύγχρονος νεοσυντηρητισμός δεν είναι εύκολο να υποχωρήσει διότι “χάνεται” και ο Αμερικάνικος συντηρητισμός γεννήθηκε και

αυτός μαζί με τους άλλους φιλελεύθερους την 4η Ιούλη. Όμως, αυτό που πολλαπλασίασε τις επιτυχίες του Κερκ ήταν ότι αυτές οι ιδέες ηγεμονεύουν όχι μόνο στο Αγγλοσαξονικό μπλοκ, αλλά σε όλη την Ευρώπη και φυσικά στη Ρωσία είναι καθεστώς. Ο Κερκ με τις ιδέες του είχε διεισδυτικότητα σε όλους τους χώρους, εφάμιλλης και ίσως μεγαλύτερης του ναζιστικού ρατσισμού. Ο Κερκ είχε ετοιμάσει τα πάντα, ήταν έτοιμος μαζί με εκατομμύρια ενεργητικούς φανατισμένους ανθρώπους και περίμενε ένα νεύμα.

Στον πιο κατάλληλο χρόνο ήρθε το νεύμα στο δημόσιο χώρο και έδωσε το οριστικό τέλος σε αυτή την περιπέτεια.

Ο Κερκ είχε κηρυχθεί “ιερός” από μια μεγάλη λαϊκή νομιμότητα και την άλλη μέρα τον είδαν πεσμένο. Τίποτα άλλο. Ο ορισμός της Δικαιοσύνης. Κάτι ψέλλισε ο Ρόμπινσον, κάτι είπαν γι’ αυτόν και μέχρι εκεί. Αμερικάνος ο τύπος, σίγουρα, και αυτό φτάνει.

ONE SHOT χωρίς παραμύθια με επαναστάτες και αντεπαναστάτες και άλλα νοικοκυρεμένα πράγματα.

Να ζήσουν και οι φίλοι του και εμείς να τον θυμόμαστε

Η Καταστολή της Αλληλεγγύης προς τους Παλαιστίνιους στη Γερμανία

Του Yegor Halva

Μετάφραση Παναγιώτης Λυκογιάννης

Πηγή Unicorn Riot

Βερολίνο, Γερμανία – Πολύ πριν τις 7 Οκτωβρίου 2023, οι Παλαιστίνιοι και οι υποστηρικτές τους στη Γερμανία, ειδικά στο Βερολίνο, αντιμετώπιζαν πολιτικές περιθωριοποίησης και αυστηρής καταπίεσης. Μια συνεχής επίθεση στα συνταγματικά τους δικαιώματα ελευθερίας λόγου, συνάθροισης και έκφρασης έχει ενταθεί από τις 7 Οκτωβρίου, καταπνίγοντας την ικανότητά τους να θρηνούν και να μιλούν ενάντια στις γενοκτονικές ενέργειες του Ισραήλ στη Γάζα.

Σε μια πρόσφατα δημοσιευμένη βάση δεδομένων με τίτλο *Index of Repression*, το European Legal Support Centre (ELSC) και το Forensic Architecture έχουν τεκμηριώσει 766 περιστατικά

πολυδιάστατης καταστολής εναντίον φιλοπαλαιστινιακών φωνών, από το 2019 μέχρι τον Απρίλιο του 2025. Συλλήψεις, λογοκρισία, απαγορεύσεις διαδηλώσεων, παρενόχληση, παρακολούθηση, επαγγελματικές συνέπειες και κυρώσεις σε χώρους εργασίας έχουν χρησιμοποιηθεί συστηματικά εναντίον ακτιβιστών, πολιτικών οργανώσεων, δημοσιογράφων, ακαδημαϊκών, καλλιτεχνών και ΜΚΟ από την αστυνομία, κρατικούς θεσμούς και μέσα ενημέρωσης. Φωνές Εβραίων υπέρ της Παλαιστίνης υφίστανται επίσης κυρώσεις για κριτική στο κράτος του Ισραήλ.

Όπως επισημαίνει το ELSC, «**η καταστολή δεν λειτουργεί μόνο για να λογοκρίνει, αλλά και για να διαμορφώσει το τι θεωρείται αποδεκτός λόγος, δημιουργώντας μια πολιτική πραγματικότητα στην οποία η αλληλεγγύη προς την Παλαιστίνη χαρακτηρίζεται αποκλίνουσα, επικίνδυνη ή εκτός των ορίων της δημοκρατικής έκφρασης».**

Το άρθρο αυτό στοχεύει να θέσει σε πλαίσιο ορισμένες πτυχές της κατάστασης, από τη θεμελίωση της καταστολής έως την ανάδειξη του εύρους και της σοβαρότητας των φωνών για την Παλαιστίνη που σιωπούν στη Γερμανία. Εστιάζουμε στο Βερολίνο, όπου έχουν σημειωθεί οι μεγαλύτερες κινητοποιήσεις και οι κυβερνητικές καταστολές. Για να ξεκινήσουμε, παρουσιάζουμε ένα βίντεο από τη φιλοπαλαιστινιακή διαδήλωση της 21ης Ιουνίου 2025 στο Βερολίνο, όπου μιλήσαμε με ακτιβιστές, οργανωτές και μια δημοσιογράφο που έχει μπει στην μαύρη λίστα.

Οι Παλαιστίνιοι στη Γερμανία

Η Γερμανία φιλοξενεί μία από τις μεγαλύτερες παλαιστινιακές κοινότητες στην Ευρώπη, με εκτιμήσεις που κυμαίνονται από 100.000 έως 300.000 άτομα. Οι ακριβείς αριθμοί είναι ασαφείς, καθώς η παλαιστινιακή ιθαγένεια δεν καταγράφεται στις γερμανικές στατιστικές. Οι Παλαιστίνιοι κατηγοριοποιούνται με διάφορες ετικέτες, όπως πρόσφυγες, άτομα χωρίς υπηκοότητα ή ανάλογα με τις χώρες διέλευσης (π.χ. Λίβανος, Συρία). Οι κάτοχοι ισραηλινής υπηκοότητας καταγράφονται ως Ισραηλινοί,

ενώ άλλοι μπορεί να έχουν γερμανική ή άλλη ευρωπαϊκή υπηκοότητα.

Η πρωτεύουσα, το Βερολίνο, φιλοξενεί τον μεγαλύτερο παλαιστινιακό πληθυσμό στη Γερμανία. Σύμφωνα με το Γραφείο Στατιστικής Βερολίνου και Βρανδεμβούργου, ο αριθμός των Παλαιστίνιων προσδιορίστηκε σε 11.753 το 2013. Από την άλλη, μια έκθεση του Berlin International το 2010 εκτιμούσε τον αριθμό πάνω από 30.000, ενώ παλαιστινιακές οργανώσεις ανεβάζουν τον αριθμό έως 45.000. Αυτή η έλλειψη αναγνώρισης οδηγεί σε αορατότητα και διαιωνίζει τη συστηματική περιθωριοποίηση.

Παλαιστινιακές σημαίες κατά τη διάρκεια μαζικής διαμαρτυρίας υπέρ της Παλαιστίνης στις 21 Ιουνίου 2025 έξω από το κτίριο του Ράιχσταγκ στο Βερολίνο της Γερμανίας.

Η Ιδεολογία της Staatsräson / raison d’état

Ένα βασικό σημείο για την κατανόηση της σκληρής καταστολής του φιλοπαλαιστινιακού κινήματος στη Γερμανία – καθώς και των θεμελίων της σημερινής γερμανικής διπλωματίας και εξωτερικής

πολιτικής – είναι η κατανόηση της υποκείμενης ιδεολογίας. Η έννοια της *Staatsräson* αναφέρεται στην αντίληψη ότι η ασφάλεια του Ισραήλ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των θεμελιωδών συμφερόντων του γερμανικού κράτους.

Η εμφάνιση αυτής της έννοιας σήμανε μια μετατόπιση στην προσέγγιση της Γερμανίας προς τα μαθήματα του Ολοκαυτώματος. Η γερμανική πολιτική ελίτ απομακρύνθηκε από την ιδέα ότι το Ολοκαύτωμα δημιούργησε μια ευθύνη προς την ανθρωπότητα ως σύνολο και το προσέγγισε ως ευθύνη μόνο προς το Ισραήλ.

Αυτή η μετατόπιση ξεκίνησε με την ομιλία της Καγκελαρίου Άνγκελα Μέρκελ στην Κνεσέτ το 2008, όπου διατύπωσε για πρώτη φορά αυτή την αρχή. Μετά τις επιθέσεις της 7ης Οκτωβρίου στο Ισραήλ, η θέση αυτή ενισχύθηκε από τον διάδοχό της, Καγκελάριο Όλαφ Σολτς, ο οποίος δήλωσε: «Σε αυτή τη στιγμή, υπάρχει μόνο μία θέση για τη Γερμανία. Αυτή είναι στο πλευρό του Ισραήλ», τονίζοντας ότι «η ασφάλεια του Ισραήλ αποτελεί γερμανικό εθνικό συμφέρον (raison d'etat).

Υποστηρικτές της αρχής της *Staatsräson* βρίσκονται σε ολόκληρο το γερμανικό πολιτικό φάσμα, από την ακροδεξιά AfD μέχρι τους Σοσιαλδημοκράτες (SPD), τους Πράσινους και την αριστερά. Αυτή η «Querfront», μια συμμαχία από την άκρα δεξιά έως την άκρα αριστερά, νομιμοποιεί τις εσωτερικές και εξωτερικές πολιτικές της Γερμανίας εναντίον των Παλαιστινίων.

Η αντίθεση στον σιωνιστικό εποικισμό και τη γενοκτονία παρουσιάζεται εσκεμμένα όλο και περισσότερο ως αντισημιτισμός, μια ταμπέλα που χρησιμοποιείται για να φιμώσει τις φιλοπαλαιστινιακές φωνές. Οι παλαιστινιακές, αραβικές και μουσουλμανικές κοινότητες παρουσιάζονται συνολικά ως εγγενώς βίαιες, αντισημιτικές και ως απειλές ασφαλείας λόγω της ίδιας της ύπαρξής τους. Οι γερμανοί ηγέτες έχουν καλέσει τους μουσουλμάνους να «**αποστασιοποιηθούν δημόσια από τον αντισημιτισμό».**

Μια κατασκευασμένη αφήγηση εισαγόμενου αραβικού/παλαιστινιακού

αντισημιτισμού χρησιμοποιείται για να σβηστεί η ίδια η ιστορία του αντισημιτισμού της Γερμανίας, ενώ επιβάλλεται συλλογική ευθύνη σε ήδη περιθωριοποιημένες αραβικές μεταναστευτικές κοινότητες. Αγνοεί το ευρύτερο πλαίσιο της αύξησης της αντισημιτικής βίας, κυρίως από την άκρα δεξιά, και λειτουργεί ως απόσπαση της προσοχής από την αποτυχία του κράτους να αντιμετωπίσει τον θεσμικό ρατσισμό και τον αντισημιτισμό που παραμένει στη γερμανική κοινωνία.

Η αφήγηση του εισαγόμενου αντισημιτισμού έχει χρησιμοποιηθεί για την επιβολή αυστηρότερων μέτρων μετανάστευσης. Εκφράσεις στήριξης προς την παλαιστινιακή υπόθεση έχουν χρησιμοποιηθεί ως δικαιολογία για την άρνηση ανανέωσης αδειών διαμονής, ακόμη και για απελάσεις.

Επιπλέον, το τελευταίο σχέδιο νόμου περί πολιτογράφησης στη Γερμανία αναγνωρίζει τις «**αντισημιτικές στάσεις**» ως βάση αποκλεισμού, ενώ παράλληλα απαιτεί την αναγνώριση του δικαιώματος ύπαρξης του Ισραήλ.

Ο προηγούμενος καγκελάριος του SPD, Όλαφ Σολτς, δήλωσε στις 20 Οκτωβρίου 2023: «**Πρέπει να απελαύνουμε ανθρώπους πιο συχνά και γρήγορα**», ευθυγραμμιζόμενος πλήρως με την ρητορική και τα αιτήματα του ακροδεξιού κόμματος AfD (Εναλλακτική για τη Γερμανία), το οποίο έχει αποκτήσει σημαντική δυναμική τα τελευταία χρόνια.

Οι αντισιωνιστικές εβραϊκές ομάδες δηλώνουν σαφώς ότι αυτό που τους καθιστά ανασφαλείς είναι οι δεξιοί πολιτικοί και οι ναζί που αυξάνουν την εξουσία τους στο γερμανικό κοινοβούλιο, η συνεργασία αστυνομίας, στρατού και ακροδεξιάς, ο δομικός και πολιτιστικός ρατσισμός μέσα στους γερμανικούς θεσμούς, και η μετακύληση ευθυνών για τον αντισημιτισμό σε κοινότητες με βάσει την φυλή.

Η Ρακέλ Σάπιρο, μέλος του Διεθνούς Δικτύου Αντισιωνιστών Εβραίων, της οποίας η γιαγιά ήταν επιζήσασα του Ολοκαυτώματος, πιστεύει ότι «οι Γερμανοί είναι οι πιο παραγωγικοί αντισημίτες

που έχει δει ποτέ ο κόσμος» και χρησιμοποιούν την «ψευδή εξίσωση Σιωνισμού και Ιουδαϊσμού» για να ποινικοποιήσουν άλλους.

> *«Η Γερμανία και οι Γερμανοί είναι οι πιο παραγωγικοί αντισημίτες που έχει γνωρίσει ποτέ ο κόσμος. Τώρα ισχυρίζονται ότι οι Μουσουλμάνοι, οι Άραβες και ιδιαίτερα οι Παλαιστίνιοι έφεραν τον αντισημιτισμό στη Γερμανία, στη χώρα που σκότωσε έξι εκατομμύρια Εβραίους (…) Αντιμετωπίζουν τους Εβραίους εξίσου άσχημα όπως πάντα. Χρησιμοποιούν αυτήν την ψευδή εξίσωση Σιωνισμού και Ιουδαϊσμού για να καταπιέσουν και να ποινικοποιήσουν άλλες ομάδες ανθρώπων. Η Γερμανία δεν είναι ξένη στην απανθρωποποίηση άλλων ομάδων για να συνεχιστούν τα εγκλήματα πολέμου εναντίον τους. Συνεχίζουν να είναι αντισημίτες μέσω αυτής της εξίσωσης».*

Ρακέλ Σάπιρο, μέλος του Διεθνούς Δικτύου Αντισιωνιστών Εβραίων.

Καταστολή των Διαδηλώσεων υπέρ της Παλαιστίνη στο Βερολίνο

Οι αρχές του Βερολίνου είχαν ήδη δείξει τις προθέσεις τους απαγορεύοντας τις εκδηλώσεις μνήμης της Nakba το 2022 και το 2023. Από τον Οκτώβριο του 2023, η αντίδρασή τους στις διαδηλώσεις αλληλεγγύης προς τους Παλαιστίνιους χαρακτηρίζεται από σκληρή καταστολή, συμπεριλαμβανομένων απαγορεύσεων διαδηλώσεων και επιθετικής αστυνόμευσης.

Στις 9 Οκτωβρίου 2023, η αστυνομία του Βερολίνου επέβαλε απαγόρευση μιας εβδομάδας για τις διαδηλώσεις αλληλεγγύης προς τους Παλαιστίνιους, η οποία παρατάθηκε έως τις 27 Οκτωβρίου. Μεταξύ 11 και 20 Οκτωβρίου, η ELSC κατέγραψε 600 προσαγωγές στο Βερολίνο, συμπεριλαμβανομένων ανηλίκων, μαζί με πολυάριθμες ποινικές και διοικητικές υποθέσεις.

Όπως έχει αναδείξει η Καμπάνια για τα θύματα Ρατσιστικής Αστυνομικής Βίας (KOP), υπάρχουν πολυάριθμα βίντεο που

τεκμηριώνουν την αστυνομική βία, όπως η χρήση σπρέι πιπεριού, αστυνομικών σκύλων και σωματικής βίας, προκαλώντας πολλούς τραυματισμούς. Ανήλικοι συνελήφθησαν μόνο και μόνο επειδή κρατούσαν την παλαιστινιακή σημαία ή φώναζαν «Λευτεριά στην Παλαιστίνη».

Το Υπουργείο Εσωτερικών χαρακτήρισε το σύνθημα «**Από τον ποταμό ως τη θάλασσα, η Παλαιστίνη θα είναι ελεύθερη**» ως έκφραση υποστήριξης της Χαμάς, μαζί με άλλα σύμβολα.

Σε πολλές περιπτώσεις κατά τους τελευταίους 22 μήνες, η γερμανική αστυνομία έχει απαγορεύσει τη χρήση της αραβικής γλώσσας σε διαδηλώσεις, έχει κατασχέσει έντυπα και έχει ποινικοποιήσει τα συνθήματα, τους παραδοσιακούς παλαιστινιακούς χορού και τη χρήση πολιτιστικών συμβόλων όπως η κεφίγια.

Στη μεγάλη διαδήλωση στο Βερολίνο τον Ιούνιο του 2025, η Αμίρα, παλαιστίνια ακτιβίστρια, δήλωσε στο Unicorn Riot ότι έχει βιώσει «πολλές περιπτώσεις» καταστολής για να τις αναφέρει όλες, «**κάθε διαδήλωση τελείωσε βίαια**». Είπε ότι πέρασε ατελείωτες νύχτες παρέχοντας υποστήριξη σε κρατούμενους ή «περιμένοντας στα νοσοκομεία για να λάβουν οι σύντροφοί της θεραπεία. Έχω φίλους των οποίων τα σπίτια έχουν ερευνηθεί λόγω αναρτήσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης».

Αυτή η ποινικοποίηση έχει υπερβεί το πλαίσιο των διαδηλώσεων και έχει κανονικοποιηθεί σε πολλές εργατικές μουσουλμανικές περιοχές όπως το Βερολίνο-Νόικολν, όπου ζει η μεγαλύτερη παλαιστινιακή κοινότητα. Δημιουργώντας την εικόνα του νεαρού, οργισμένου, συναισθηματικού και βίαιου Άραβα Μουσουλμάνου, το γερμανικό κράτος και η αστυνομία ουσιαστικά κατέλαβαν το ήδη υπερβολικά αστυνομοκρατούμενο Νόικολν για αρκετές εβδομάδες για να αποτρέψουν διαδηλώσεις αμέσως μετά τις 7 Οκτωβρίου 2023.

Μεγάλες ομάδες αστυνομικών εθεάθησαν έξω από τη μαζική διαμαρτυρία υπέρ της Παλαιστίνης στις 21 Ιουνίου 2025 στο Βερολίνο της Γερμανίας.

Μεγάλες ομάδες αστυνομικών εντοπίστηκαν έξω από τη μαζική διαδήλωση υπέρ της Παλαιστίνης στις 21 Ιουνίου 2025 στο Βερολίνο.

Συνέδριο για την Παλαιστίνη – Κατηγορούμε!

Ένα τριήμερο συνέδριο για την Παλαιστίνη που πραγματοποιήθηκε στο Βερολίνο τον Απρίλιο του 2024 είχε σκοπό να λειτουργήσει ως “δικαστήριο” για να καταδείξει την μαζική καταστροφή της Γάζας και του πληθυσμού της από το κράτος του Ισραήλ, να αποκαλύψει τον ρόλο που διαδραματίζει το γερμανικό κράτος και να κινητοποιήσει για τα ανθρώπινα δικαιώματα υπό το σύνθημα «Ποτέ ξανά» για όλους.

Η εκδήλωση αστυνομοκρατήθηκε έντονα και δαιμονοποιήθηκε από τα γερμανικά μέσα και την πολιτική. Οι τίτλοι χαρακτήριζαν το συνέδριο ως «συνέδριο μίσους προς το Ισραήλ», παρά το γεγονός ότι εβραϊκές οργανώσεις συμμετείχαν στη διοργάνωση. Πριν από το συνέδριο, τα σπίτια των διοργανωτών ερευνήθηκαν από την αστυνομία του Βερολίνου και το γερμανικό κράτος πάγωσε τον

τραπεζικό λογαριασμό της οργάνωσης Jewish Voice for a Just Peace in the Middle East.

Πριν από το συνέδριο, απαγορεύτηκε η είσοδος στον πρώην υπουργό Οικονομικών της Ελλάδας, Γιάνη Βαρουφάκη, νυν ηγέτη του ευρωπαϊκού κόμματος Μέρα25, και στον βρετανο-παλαιστίνιο συγγραφέα Salman Ghassan Abu Sittah. Και οι δύο αποκλείστηκαν από όλες τις πολιτικές δραστηριότητες στη Γερμανία, ακόμα και μέσω Zoom.

Την πρώτη ημέρα του συνεδρίου, 12 Απριλίου, περίπου 2.500 αστυνομικοί με εξοπλισμό αντιμετώπισης ταραχών εισέβαλαν στον χώρο, έκοψαν το ρεύμα και συνέλαβαν πολλούς διοργανωτές και συμμετέχοντες. Η αστυνομία στη συνέχεια απαγόρευσε τις δύο τελευταίες ημέρες του συνεδρίου. Την επόμενη μέρα, η αστυνομία επιτέθηκε σε άτομα που διαδήλωναν κατά της απαγόρευσης του συνεδρίου.

Μέρες μετά την εκδήλωση, ο κάτοικος Βερολίνου Udi Raz, Ισραηλινός που βοήθησε στη διοργάνωση του συνεδρίου, έχασε τη δουλειά του για την αναφορά στο Ισραήλ ως «**απαρτχάιντ**» και έκτοτε χαρακτηρίζεται αντισημίτης από τα γερμανικά κυρίαρχα μέσα ενημέρωσης .

Ο χαρακτηρισμός του BDS ως Εξτρεμιστικής Οργάνωσης

Η καταστολή της αλληλεγγύης προς την Παλαιστίνη στη Γερμανία έφτασε σε νέο επίπεδο στις 18 Ιουνίου 2024, όταν η κύρια υπηρεσία πληροφοριών Verfassungsschutz ανακοίνωσε ότι το κίνημα Boycott, Divestment and Sanctions (BDS) ελέγχεται ως «**εξτρεμιστική ομάδα**».

Η Έκθεση για την Προστασία του Συντάγματος (PDF) ισχυρίζεται ότι το BDS είναι ένα κίνημα που χαρακτηρίζεται από αντι-ισραηλινές θέσεις και δηλώσεις, «**και οι δομές, οι ακόλουθοι και οι υποστηρικτές που του αποδίδονται συνδέονται με τον κοσμικό παλαιστινιακό εξτρεμισμό».**

Οι προθέσεις του γερμανικού κράτους απέναντι στο κίνημα BDS

ήταν σαφείς από το 2019, όταν το γερμανικό κοινοβούλιο χαρακτήρισε το BDS ως αντισημιτικό, η μόνη χώρα στην ΕΕ που το έκανε.

Παρακολούθηση Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης

Τα κοινωνικά μέσα στη Γερμανία έχουν γίνει εστία αστυνόμευσης και ποινικοποίησης της υποστήριξης προς την Παλαιστίνη και της αντικατοχικής στάσης. Η γερμανική κυβέρνηση έχει εντείνει τις προσπάθειες παρακολούθησης και τιμωρίας δραστηριοτήτων στα social media που σχετίζονται με αλληλεγγύη προς την Παλαιστίνη.

Έχουν καταγραφεί πολλές περιπτώσεις ερευνών σε σπίτια και συλλήψεων για τη χρήση συνθημάτων όπως «Από τον Ποταμό ως τη θάλασσα» και, γενικότερα, για την έκφραση υποστήριξης προς την Παλαιστίνη διαδικτυακά, ακόμα και με ένα «like».

Μετά από εκδηλώσεις όπως το Συνέδριο για την Παλαιστίνη, οι αρχές έθεσαν υπό διερεύνηση ομιλητές βάσει των αναρτήσεών τους στα social media. Επιπλέον, τμήματα της γερμανικής κοινωνίας πολιτών συμμετέχουν σε αυτή την ψηφιακή αστυνόμευση με προσωπικές καταγγελίες και αρχειοθέτηση αναρτήσεων που ασκούν κριτική στις ισραηλινές πολιτικές.

Πινακίδα που γράφει «Η ανθρωπότητα θα επικρατήσει. Η Παλαιστίνη θα είναι ελεύθερη» κατά τη διάρκεια μαζικής διαμαρτυρίας υπέρ της Παλαιστίνης στις 21 Ιουνίου 2025 στο Βερολίνο της Γερμανίας. **Καταστολή στον Εκπαιδευτικό Τομέα**

Η καταστολή της αλληλεγγύης προς την Παλαιστίνη στη Γερμανία έχει επηρεάσει ακαδημαϊκά ιδρύματα, φιμώνοντας τη διαφωνία και στοχοποιώντας φοιτητές και ακαδημαϊκούς.
Οι διαδηλώσεις έχουν κατασταλεί, εκδηλώσεις και διαλέξεις που έκαναν κριτική στην ισραηλινή πολιτική έχουν ακυρωθεί, έχουν οργανωθεί εκστρατείες δυσφήμισης κατά συνεδρίων και ακαδημαϊκών και έχουν τεθεί σε εφαρμογή εσωτερικές έρευνες κατά των ακαδημαϊκών. Πρωταγωνιστές σε αυτές τις περιπτώσεις ήταν οι διοικήσεις των πανεπιστημίων, η αστυνομία και τα ΜΜΕ, επικαλούμενοι «**αντισημιτισμό», «έλλειψη ουδετερότητας» ή «παραβίαση πολιτικής».**

Στις 7 Μαΐου 2024, 100 φοιτητές συγκεντρώθηκαν στο campus του Ελεύθερου Πανεπιστημίου του Βερολίνου και στήσανε σκηνές για να δημιουργήσουν ένα καταυλισμό διαμαρτυρίας, συμμετέχοντας στο διεθνές κίνημα καταυλισμών των φοιτητών. Η διοίκηση του πανεπιστημίου ενημέρωσε άμεσα την αστυνομία, η οποία κατέφθασε και εκκένωσε βίαια τον καταυλισμό, συλλαμβάνοντας με βία τους

ακτιβιστές που συμμετείχαν.

Ως αντίδραση σε αυτή την καταστολή, δημοσιεύτηκε μια «δήλωση καθηγητών στα πανεπιστήμια του Βερολίνου» υπογεγραμμένη από πάνω από 1.000 ακαδημαϊκούς, σε υποστήριξη των διαμαρτυρόμενων φοιτητών και με έκκληση προς τις διοικήσεις «**να αποφύγουν την χρήση αστυνομικής βίας εναντίον των ίδιων των φοιτητών τους, καθώς και την περαιτέρω ποινική τους δίωξη**».

Διαρροές εσωτερικών email από το Υπουργείο Παιδείας τον Ιούνιο 2024 δείχνουν ότι ο πρώην υπουργός Παιδείας και Έρευνας ζήτησε ποινική έρευνα σχετικά με την επιστολή και μια αξιολόγηση για το ενδεχόμενο ανάκλησης της χρηματοδότησης του πανεπιστημίου λόγω της ανοιχτής επιστολής.

Η Amira, πρώην φοιτήτρια η ίδια, επέλεξε να εγκαταλείψει τις σπουδές της μετά τη σύλληψη και την επιβολή προστίμου από το ίδιο της το πανεπιστήμιο για συμμετοχή σε κατάληψη αίθουσας υπέρ της Παλαιστίνης τον Νοέμβριο 2023. «Ειλικρινά, δεν ήθελα να πηγαίνω πια εκεί», είπε.

Στα σχολεία εφαρμόστηκαν πολιτικές περαιτέρω περιθωριοποίησης της παλαιστινιακής ταυτότητας και φίμωσης όσων μιλούσαν υπέρ της Παλαιστίνης. Τον Οκτώβριο 2023, εκδόθηκε οδηγία που επέτρεπε στα σχολεία να απαγορεύσουν παλαιστινιακά σύμβολα, όπως την κεφίγια και τα σήματα «**Ελεύθερη Παλαιστίνη**».

Ένας δάσκαλος στο Βερολίνο χτύπησε μαθητή για την προβολή της παλαιστινιακής σημαίας στο σχολείο στις 9 Οκτωβρίου 2023. Ο μαθητής αποβλήθηκε και η αστυνομία σκόρπισε βίαια μια διαμαρτυρία αλληλεγγύης.

Το γερμανικό κοινοβούλιο υιοθέτησε νωρίτερα φέτος ψήφισμα κατά του «**αντισημιτισμού σε σχολεία και πανεπιστήμια**», που προβλέπει κυρώσεις όπως αναστολή ή αποβολή για αντισημιτική συμπεριφορά σε εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Τον Φεβρουάριο 2024, το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα (SPD) και η Χριστιανική Δημοκρατική Ένωση (CDU) στο Βερολίνο αποφάσισαν να

διανείμουν το φυλλάδιο «Μύθος #Ισραήλ 1948», στο οποίο η Nakba (μαζική εκδίωξη και εθνοκάθαρση των Παλαιστινίων) περιγράφεται ως «μύθος» στα λύκεια. Μετά την αντίδραση, η απόφαση ανακλήθηκε.

«Φανταστείτε να είστε παιδί από την Παλαιστίνη», είπε η Amira, «να μεγαλώνετε με τις ιστορίες για το πώς εκδιώχθηκαν οι παππούδες σας, πώς έχασαν τα σπίτια τους οι γονείς σας, πώς τα μέλη της οικογένειας έζησαν μέσα στη βία, και μετά κάποιοι Γερμανοί πολιτικοί να έρχονται και να θέλουν να σας κάνουν να πιστέψετε ότι όλα αυτά δεν συνέβησαν ποτέ. Αυτή είναι άρνηση γενοκτονίας, και αυτό είναι επίσης μέρος της τέλεσης γενοκτονίας».

Περικοπές Χρηματοδότησης σε Πολιτιστικούς Φορείς

Στον τομέα του Πολιτισμού, έχει περιοριστεί η πρόσβαση σε χώρους, έχουν ακυρωθεί εκδηλώσεις, οργανώθηκαν εκστρατείες δυσφήμισης, έγιναν απειλές για περικοπές χρηματοδότησης και εφαρμόστηκαν περικοπές κατά καλλιτεχνών και φορέων υπέρ της Παλαιστίνης. Για παράδειγμα, το πολιτιστικό κέντρο Oyoun στο Βερολίνο έχασε την χρηματοδότηση του μετά τη φιλοξενία εκδήλωσης με την Jewish Voice for a Just Peace in the Middle East.

Η τάση γραφειοκρατικής καταστολής επεκτάθηκε και σε κοινωνικά κέντρα, όπως δείχνει το κλείσιμο δύο κέντρων για νέους που εξυπηρετούσαν μόνο μετανάστες και queer , τα Alia και Phantalisa. Ο λόγος του κλεισίματος ήταν το περιεχόμενο προσωπικών αναρτήσεων στο Instagram κάποιων υπαλλήλων των κέντρων και συντονιστών προγραμμάτων, η συμμετοχή τους σε διαδηλώσεις υπέρ της Παλαιστίνης και το γεγονός ότι ένας από τους εργαζόμενους ήταν προγραμματισμένο να μιλήσει στο Palestine Congress.

Σε ανακοίνωση για το κλείσιμό τους, οι διοργανωτές του FRIEDA-Frauen*Zentrum e.V., υπεύθυνοι για τα δύο κέντρα, έγραψαν ότι σοκαρίστηκαν «**με την κατασκοπεία των προσωπικών λογαριασμών**

Instagram των υπαλλήλων… έχουμε πέσει θύματα του μοτίβου καταστολής και εκφοβισμού… που επηρεάζει αυτή τη στιγμή άτομα που εκφράζουν αλληλεγγύη προς τον παλαιστινιακό λαό».

Σε μια νέα περίπτωση, τον Απρίλιο 2025, γερμανικά φεστιβάλ ακύρωσαν τις συναυλίες της ιρλανδικής μπάντας Kneecap, η οποία στοχοποιείται και φιμώνεται για την φιλο-Παλαιστινιακή, αντι-ισραηλινή στάση της.

Δεν ήταν όλες οι προσπάθειες καταστολής επιτυχημένες. Οι εργαζόμενοι κατάφεραν να ανατρέψουν αλλαγή στη διαδικασία νέων χρηματοδοτήσεων από τη Διεύθυνση Πολιτισμού της Γερμανικής Γερουσίας πέρυσι. Οι αιτούντες επιχορηγήσεων έπρεπε να υπογράψουν «ρήτρα κατά των διακρίσεων», η οποία όριζε ότι η κριτική στην ισραηλινή πολιτική είναι αντισημιτική – η ρήτρα καταργήθηκε τον ίδιο μήνα λόγω πίεσης από εργαζόμενους στον πολιτισμό.

Όπλα και Γενοκτονία: Η Γερμανία Κύριος Προμηθευτής Όπλων στο Ισραήλ

Από το 2003, η Γερμανία έχει εγκρίνει 4.427 μεμονωμένες άδειες εξαγωγής όπλων προς το Ισραήλ, με συνολική αξία περίπου 3,3 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με έκθεση της Forensic Architecture, το 2023 η Γερμανία ενέκρινε εξαγωγές όπλων προς το Ισραήλ αξίας 326,5 εκατ. ευρώ (354 εκατ. δολάρια), αντιπροσωπεύοντας το 47% των στρατιωτικών προμηθειών του Ισραήλ, καθιστώντας τη δεύτερο μεγαλύτερο προμηθευτή μετά τις ΗΠΑ. Πρόκειται για δεκαπλασιασμό σε σχέση με το 2022. Το 99% των όπλων του Ισραήλ προέρχεται από ΗΠΑ και Γερμανία.

Από τον Ιανουάριο 2024, το Διεθνές Δικαστήριο Δικαιοσύνης (ICJ) αποφάνθηκε ότι υπάρχει «εύλογος» κίνδυνος γενοκτονίας του παλαιστινιακού λαού στη Γάζα.

Τον Φεβρουάριο 2024, οι ειδικοί του ΟΗΕ δήλωσαν ότι «**οποιαδήποτε μεταφορά όπλων ή πυρομαχικών στο Ισραήλ που θα χρησιμοποιηθούν στη Γάζα πιθανόν να παραβιάζει το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και πρέπει να σταματήσει αμέσως».**

Η απόφαση του ICJ, οι δηλώσεις του ΟΗΕ και η πίεση της διεθνούς κοινωνίας των πολτών μέσω του κινήματος υπέρ της Παλαιστίνης έχουν αργά, αλλά ορατά, επηρεάσει τις διεθνείς μεταφορές όπλων προς το Ισραήλ. Ορισμένες χώρες, όπως Βέλγιο, Ολλανδία, Ισπανία, Κολομβία, Ιαπωνία και Καναδάς, έλαβαν μέτρα για αναστολή αδειών εξαγωγής και παύση στρατιωτικών εξαγωγών και εισαγωγών προς και από το Ισραήλ, είτε πλήρως είτε για συγκεκριμένα όπλα.

Αυτό δεν συνέβη στη Γερμανία παρά τις νομικές ενέργειες, αγωγές και ποινικές καταγγελίες που έγιναν για να αποτραπεί ο εξοπλισμός του Ισραήλ από τη Γερμανία. Το ίδιο το ICJ, παρά την προηγούμενη απόφασή του, απέρριψε την αίτηση της Νικαράγουα για λήψη προσωρινών μέτρων εναντίον της Γερμανίας.

Πινακίδα με την ένδειξη «Σταματήστε να Εξοπλίζετε το Ισραήλ» κατά τη διάρκεια μαζικής διαμαρτυρίας υπέρ της Παλαιστίνης στις 21 Ιουνίου 2025 στο Βερολίνο της Γερμανίας

Επίθεση στην Ελευθερία του Τύπου

Όπως τεκμηριώνεται στη βάση δεδομένων Index of Repression, 81 από τα συνολικά 766 περιστατικά αφορούσαν μέσα ενημέρωσης και

δημοσιογράφους. Αυτά περιλαμβάνουν εκστρατείες παραπληροφόρησης/δυσφήμισης κατά δημοσιογράφων, καλλιτεχνών, ακτιβιστών, οργανώσεων και εκδηλώσεων υπέρ της Παλαιστίνης, οργανωμένες από μεγάλα γερμανικά μέσα, με κατηγορίες για αντισημιτισμό και υποστήριξη της τρομοκρατίας.

Επιπλέον, τεκμηριώνονται 20 περιπτώσεις στοχευμένων επιθέσεων σε δημοσιογράφους, συμπεριλαμβανομένων αστυνομικών ερευνών, απολύσεων, πολιτικών απαγορεύσεων και συλλήψεων δημοσιογράφων σε διαδηλώσεις λόγω της φιλο-Παλαιστινιακής στάσης τους.

Από την άλλη, οι εκθέσεις ελευθερίας του Τύπου της Γερμανίας για το 2024 και 2025 από τους Δημοσιογράφους Χωρίς Σύνορα (RSF) υπογραμμίζουν την εμφάνιση μιας νέας τάσης: επιθέσεις σε δημοσιογράφους «**που διαπράττονται από διαδηλωτές κατά του πολέμου στη Γάζα**». Καταγράφουν 49 περιπτώσεις το 2024 στο Βερολίνο «**παράλληλα με διαδηλώσεις σχετικές με τη Μέση Ανατολή**».

Οι επαγγελματίες του τομέα των μέσων ενημέρωσης απάντησαν στις εκθέσεις της RSF με ένα υπογεγραμμένο ανοιχτό γράμμα προς τη RSF International, επικρίνοντάς τους ότι η «**έκθεση δεν αμφισβητεί τις γερμανικές αρχές για τις παραβάσεις τους – επιβάλλοντας λογοκρισία και μεροληπτική κάλυψη στα μέσα – ενώ προτείνει ένα κύριο συμπέρασμα, διαστρεβλωμένο σε σχέση με την πραγματικότητα: ότι οι υποστηρικτές της Παλαιστίνης αποτελούν απειλή για την ελευθερία του τύπου στη Γερμανία».**

Ισχυρίζονται ότι η έκθεση δεν λαμβάνει υπόψη την επιρροή της γερμανικής Staatsräson στην ειδησεογραφία και παραβλέπει την αναφορά παραβάσεων από ανεξάρτητους δημοσιογράφους που καλύπτουν γεγονότα υπέρ της Παλαιστίνης. Η έκθεση δίνει προτεραιότητα στις απόψεις δημοσιογράφων που τηρούν τις πολιτικές της Staatsräson, πολλοί από τους οποίους είναι γνωστό ότι έχουν παραβιάσει την δημοσιογραφική δεοντολογία και εργάζονται σε μέσα που εμφανίζουν μεροληπτική πολιτική, επηρεασμένη από τα οικονομικά τους συμφέροντα.

Η υπόθεση Hüseyin Doğru

Η πιο σοβαρή περίπτωση καταπίεσης δημοσιογράφου στη Γερμανία, όχι από το ίδιο το κράτος αλλά από την ΕΕ, είναι η υπόθεση του Hüseyin Doğru.

Ο Doğru εργαζόταν στο παρελθόν για το μέσο Redfish, που χρηματοδοτούνταν από το ρωσικό πρακτορείο Ruptly (ιδιοκτησία της RT, που χρηματοδοτείται από την ρωσική κυβέρνηση). Το Redfish ήταν ένα από τα πρώτα μέσα που χαρακτηρίστηκαν ως συνδεδεμένα με το ρωσικό κράτος λίγο μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία το 2022 και απαγορεύτηκε από το YouTube και όλες τις πλατφόρμες της Meta.

Μετά από αυτό, ο Doğru ίδρυσε έναν ανεξάρτητο οργανισμό μέσων με το όνομα Red.media. Η κάλυψη του Red. επικεντρωνόταν κυρίως στις γενοκτονικές ενέργειες του Ισραήλ και στην καταστολή των κινητοποιήσεων υπέρ της Παλαιστίνης από το γερμανικό κράτος, καθώς και στη γερμανική συνενοχή στον πόλεμο.

Το Red. στοχοποιήθηκε από την αρχή, χωρίς να παρουσιαστούν σαφείς αποδείξεις, μέσω εκστρατειών δυσφήμισης στα μέσα ενημέρωσης, μέσω παραπληροφόρησης ως στρατηγική απαξίωσης με ισχυρισμούς περί αντισημιτισμού, υποστήριξης της τρομοκρατίας και συνεχιζόμενων δεσμών με τη Ρωσία.

Ο πρώην Υφυπουργός Εξωτερικών Anthony Blinken κατηγόρησε το Red. σε συνέντευξη Τύπου τον Σεπτέμβριο του 2024 ως άμεσο διάδοχο του Redfish, ισχυριζόμενος ότι «το RT το διαχειρίζεται κρυφά». Αυτό οδήγησε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επιβάλει κυρώσεις στον Doğru, πολίτη της Γερμανίας, στις 20 Μαΐου 2025. Άμεσα, το Red.media ανακοίνωσε το κλείσιμό του.

Οι κυρώσεις επιβλήθηκαν στο πλαίσιο του πακέτου κυρώσεων κατά της Ρωσίας. Η ΕΕ ισχυρίζεται από τη μία πλευρά ότι η προηγούμενη εργασία του Doğru δείχνει συνεχιζόμενους δομικούς και οικονομικούς δεσμούς με το ρωσικό κράτος και, από την άλλη, ότι η κάλυψη θεμάτων της Παλαιστίνης από το Red. τροφοδοτεί παραπληροφόρηση και κοινωνική διαστρέβλωση, από την

οποία μόνο η Ρωσία μπορεί να επωφεληθεί.

> *Όπως επισημαίνει ο Doğru στο Unicorn Riot:*
> *«Όλοι πιστεύουν ότι πρόκειται μόνο για πάγωμα λογαριασμών και ίσως απαγόρευση ταξιδιών, που έχω κι εγώ. Αλλά πηγαίνει παραπέρα. Δεν μου επιτρέπεται να αγοράσω φαγητό, δεν μου επιτρέπεται να αγοράσω νερό, δεν μου επιτρέπεται να αγοράσω φάρμακα. Απαγορεύεται κάθε οικονομική συναλλαγή.»*

Για τον Doğru, οι κυρώσεις της ΕΕ που του επιβλήθηκαν «**θέτουν τώρα ένα προηγούμενο, όπου η ίδια η δημοσιογραφία μπορεί να τιμωρηθεί, να ποινικοποιηθεί και να καταδικαστεί αν δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα των ιμπεριαλιστών, στην προκειμένη περίπτωση της Γερμανίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.**»

Κατέληξε: «**Θα αγωνιστώ ενάντια σε αυτές τις κυρώσεις, γιατί είναι παράνομες, εξωδικαστικές, δεν υπήρξε δικαστήριο, δεν υπήρξε ακρόαση, δεν υπήρξε καταδίκη.**»

Η επόμενη μέρα για το κίνημα υπέρ της Παλαιστίνης στη Γερμανία

Οι γερμανικές εκλογές του Φεβρουαρίου 2025 έφεραν στην εξουσία τη Χριστιανοδημοκρατική Ένωση (CDU). Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι η γερμανική Staatsräson σχετικά με το Ισραήλ υποστηρίζεται σε όλο το πολιτικό φάσμα του νέου γερμανικού κοινοβουλίου. Ακόμη και το αριστερό κόμμα Die Linke, με εξαίρεση λίγων μελών, δεν μπορεί να αποστασιοποιηθεί σαφώς από τις πολιτικές της Staatsräson. Ως αποτέλεσμα, το κίνημα υπέρ της Παλαιστίνης δεν μπορεί να περιμένει να βρει κοινοβουλευτικούς συμμάχους μετά τις εκλογές του 2025.

Ο Friedrich Merz, ο νέος καγκελάριος της Γερμανίας, επανέλαβε την αμετάβλητη υποστήριξη της Γερμανίας προς το Ισραήλ, προσκαλώντας τον Netanyahu στη Γερμανία παρά το ένταλμα του ICC, υποσχόμενος ότι δεν θα συλληφθεί. Ωστόσο, τον Μάιο του 2025, ο Merz επέκρινε απροσδόκητα τις ενέργειες του Ισραήλ στη Γάζα, λέγοντας ότι οι επιχειρήσεις τους δεν μπορούν πλέον να

δικαιολογηθούν. Εβδομάδες αργότερα, καθώς το Ισραήλ χτυπούσε το Ιράν, το χαρακτήρισε «η βρώμικη δουλειά που κάνει το Ισραήλ για όλους μας.»

Αυτά τα ανάμεικτα μηνύματα εμφανίζονται εν μέσω αυξανόμενης παγκόσμιας καταδίκης της τακτικής αποκλεισμού της ανθρωπιστικής βοήθειας από το Ισραήλ και των θανάτων αμάχων, καθώς και μιας μεταβαλλόμενης κοινής γνώμης στη Γερμανία – το 73% τώρα υποστηρίζει τον περιορισμό στις εξαγωγές όπλων, και το 30% θέλει να σταματήσουν εντελώς. Χωρίς συγκεκριμένη δράση για τη διακοπή της μεταφοράς όπλών, η κριτική του Merz παραμένει επικοινωνιακού χαρακτήρα.

Οι παλαιστινιακές κοινότητες, οργανώσεις και ακτιβιστές έχουν επιβιώσει μιας σκληρής καταστολής από το γερμανικό κράτος τους τελευταίους 22 μήνες. Με ακλόνητη αποφασιστικότητα, περίπου 60.000 άνθρωποι διαδήλωσαν στο Βερολίνο στις 21 Ιουνίου 2025, στην μεγαλύτερη πορεία αλληλεγγύης προς την Παλαιστίνη στη χώρα.

«Αυτό είναι ένα παγκόσμιο κίνημα», είπε η Rachael Shapiro στο UR. **«Αυτή είναι μια παγκόσμια αλλαγή στη συνείδηση και είμαστε εδώ για να πούμε ότι δεν θα γυρίσουμε πίσω, δεν υπάρχει επιστροφή. Η Γάζα έχει αλλάξει τον κόσμο, μας έχει αλλάξει όλους και θα είμαστε εδώ ώστε η Γερμανία και ολόκληρη τη Δύση να λογοδοτήσουν για τα εγκλήματα πολέμου τους.»**

Η Γερμανία «**κανονικοποιεί**» τη γενοκτονία στη Γάζα, είπε η Amira. «**Η Γερμανία έχει εξευτελιστεί ενώπιον της διεθνούς κοινότητας. Κανείς δεν μπορεί πλέον να αρνηθεί την γενοκτονία και η κυρίαρση αφήγηση σιγά-σιγά αλλάζει.»**

«Οι Παλαιστίνιοι αγωνίζονται ενάντια στον αποικισμό όχι μόνο τα τελευταία 77 χρόνια, αλλά και πριν, με την Οθωμανική Αυτοκρατορία, τη Βρετανική Εντολή, οι Παλαιστίνιοι επιβίωσαν, διατήρησαν τον πολιτισμό τους, διατήρησαν την κληρονομιά τους και δεν σταμάτησαν ποτέ να αγωνίζονται για αυτοδιάθεση. Όπου συμβαίνουν ανείπωτες φρικαλεότητες, υπάρχει και ελπίδα.»

Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης & Κινήματα: Μια Μπερδεμένη Υπόθεση

Του Αντώνη Μπρούμα

Δεν είμαστε με τον αστικό καθωσπρεπισμό των τύπων αλλά με τις ουσιαστικές σχέσεις συντροφικότητας και αλληλεγγύης.

Είναι ξεκάθαρο όμως ότι αυτές οι σχέσεις συντροφικότητας και αλληλεγγύης δεν ενδυναμώνονται από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Πως και γιατί λοιπόν προκύπτει τόσος τοξικός λόγος στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;

Ως αντανάκλαση του φιλελεύθερου πρίσματος για τον κόσμο, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αναπλάθουν την ψηφιακή δημόσια σφαίρα σε μία δομή όπου μεμονωμένες μπάλες μπιλιάρδου που χτυπιούνται μεταξύ τους πάνω στο τεράστιο τραπέζι της κάθε πλατφόρμας ΜΚΔ.

Πρόκειται δηλαδή για το ακριβώς αντίθετο των συλλογικών προσπαθειών ψηφιακού δημόσιου χώρου τύπου indymedia (τις καλές εποχές μέχρι το 2008 που ήταν το πρώτο σε επισκεψιμότητα σάιτ του Ελληνικού ίντερνετ).

Λόγω της αρχιτεκτονικής τους τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (επανα)δομούν την δημόσια συζήτηση με όρους πλήρους εξατομίκευσης. Στηρίζονται στη δομή του ατομικού προφίλ χρήστη, στο οποίο το πρόσωπο αποκτά κίνητρα για την αυτοπροβολή και τον εντυπωσιασμό, ενώ οι απόψεις των άλλων περιορίζονται στα σχόλια. Επίσης, οι αλγόριθμοι των μέσων κοινωνικής δικτύωσης δημιουργούν φούσκες διαδραστικότητας μεταξύ ομοίων, που δεν αντανακλούν την κυρίαρχη πραγματικότητα της δημόσιας σφαίρας της Ελληνικής κοινωνίας.

Μοιραία τα ατομικά ποστ που αποκτούν την περισσότερη δημοφιλία στις επιμέρους ομαδώσεις των ΜΚΔ είναι αυτά που χαρακτηρίζονται από μερικότητα, επιθετικότητα και έλλειψη σεβασμού για τις απόψεις ή τα πρόσωπα των άλλων.
Έτσι, για να πάρουμε τα πιο πρόσφατα παραδείγματα στα αριστερού προσανατολισμού προφίλ των ΜΚΔ, για το μωβ κυριαρχούν ποστ ότι πρόκειται για φασίστες (μολονότι εδώ πρέπει να πούμε ότι στα κείμενά τους εν πολλοίς αρνούνται το δικαίωμα στην ύπαρξη για τους / τις τρανς, δημιουργώντας σοβαρά ερωτήματα αν τέτοιες απόψεις μπορούν να είναι εντός οποιουδήποτε πλαισίου συζήτησης εντός των κινημάτων).
Η΄ για την πρόσφατη βόλτα δεκάδων συντρόφων με μπλούζες με παλαιστινιακές σημαίες σε τουριστικά σημεία μετά τα πολλά συμβάντα επιθέσεων από τουρίστες από το Ισραήλ κατά ανθρώπων που εξέφραζαν υποστήριξη στον παλαιστινιακό αγώνα ότι πρόκειται για τάγματα εφόδου κατά Ισραηλινών (μολονότι τέτοιες ενέργειες απαιτούν ένα πολύ προσεκτικό και δημοσιοποιημένο πολιτικό πλαίσιο, για να είναι σαφείς και κατανοητοί σε όλους οι αποδεκτοί κατά τ’ άλλα στόχοι και πρακτικές τους).
Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι πια η κυρίαρχη δομή στην ψηφιακή δημόσια σφαίρα, όπως την ξέρουμε. Αυτό συνεπάγεται ότι δεν μπορούμε να απέχουμε από αυτά, αν και μπορούμε πάντοτε να διερευνούμε εναλλακτικές πλατφόρμες δημόσιου χώρου.
Αυτό γεννά το ερώτημα του πως παρεμβαίνουμε συλλογικά ως κινήματα στην ψηφιακή δημόσια σφαίρα των μέσων κοινωνικής δικτύωσης;
Κάποιες σκέψεις περί αυτού:
(α) Συλλογική & Οργανωμένη Παρέμβαση: Οι συλλογικότητες των κινημάτων δεν απαρτίζονται από άτομα αλλά από κοινότητες ανθρώπων που δομούνται ως πολιτικά υποκείμενα. Η εγκόλπωση της δομής αυτής από τον ατομισμό των μέσων κοινωνικής δικτύωσης μεταλλάσσει και διαβρώνει και τον δημόσιο λόγο μας προς την κοινωνία. Δεν μιλάμε πια για συλλογικότητες αλλά για διαδικτυακές περσόνες, όσο καλές και να είναι οι τελευταίες. Απαιτείται συλλογική παρέμβαση, τόσο με οργανωμένη αναπαραγωγή του λόγου μας, όπως παράγεται από τα πόρταλ μας, όσο και οργάνωση ανά συλλογικότητα ή μεταξύ χρηστών για παραγωγή λόγου με πολιτικούς όρους και στόχευση, όπως γινόταν παλιά στην μπλογκόσφαιρα και στις συλλογικές προσπάθειές της. Αυτό φυσικά δεν πρέπει να αναιρεί τον αυθορμητισμό και την ελευθερία μας αλλά να την πλαισιώνει.

(β) Παρέμβαση με Βάση την Συντροφικότητα & την Αλληλεγγύη: Υπάρχει γενικότερο ζήτημα ανοιχτού και ελεύθερου διαλόγου εντός της επαναστατικής αριστεράς (που ξεπατίκωσαν και κομμάτια της αναρχίας), το οποίο οφείλεται στις παρωχημένες λογικές της επαναστατικής πρωτοπορίας. Το μίσος όμως προς την άποψη του άλλου σε ατομικό επίπεδο και η κουλτούρα της τοξικότητας, που αγγίζει όλους πια τους χώρους, οδηγούν σε διαλυτικά φαινόμενα. Ο τοξικός λόγος εντός της ψηφιακής δημόσιας σφαίρας πρέπει να πάψει να είναι ανεκτός και να τίθεται συστηματικά εκτός πλαισίου από όλους τους χρήστες. Τα κινήματα είναι μορφές ζωής στηριγμένες πάνω στη συντροφικότητα και την αλληλεγγύη, στις οποίες οι τοξικές αξίες του καπιταλιστικού ατομισμού απλώς δεν χωρούν.
Στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του κεφαλαίου μπορεί να πλέουμε μέσα στις αντιφάσεις μας. Μέχρι όμως να φτιάξουμε συλλογικά κάτι καλύτερο, να πλέουμε με τους πολιτικούς όρους που μας αναλογούν.